

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 3 k. 40 l.

HIRDETÉSRE:
 6-kasos poszt sors egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyitási poszt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 362.

KLADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. m.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, április 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- A megszavazott indemnitás.
- Prohászka püspök Aradon.
- Fábián László.
- Amikor német a vezényszó.
- A bécsi tárgyalások eredménye.
- Halális szerencsétlenség az aradi állomáson.

Teljes győzelem.

Arad, ápr. 25.

Semmi se lehet nagyobb dicséret a Khuen-Héderváry-kormányra, mint Batthyány Tivadar grófnak a képviselőház mai ülésén tartott beszéde, a mely az indemnitás záróvitájára esett. E beszédnek, a mely a kormány iránt való bizalmatlanságnak megtagadására szolgált, egyik kemény része volt a panasz, hogy a főváros egy kerületében Ehrlich G. Gusztáv a vejét, egy fiatal ügyvédet szereztte be adókievítő bizottsági elnöknek. Ez bizonyára súlyos sérelem, nagy jogtalanság, de országos bajnak alig nevezhető. S ha egyéb hibája nincs a kormánynak mint az, hogy ilyesmit megtörténni engedett, akkor Batthyányi Tivadar szerint ennél jobb miniszteriuma nem volt Magyarországnak.

Egyébként nehéz dolog is, merő pártkötelességből, hazaárulónak festeni egy kormányt, amely a legsz.bb nemzeti diadalok egyikét hozta meg Bécsből. Igaza van Batthyáynak: a magyar nyelv jogaiért küzdeni nem érdem, hanem kötelesség. De amikor — és ép a koalíció alatt — annyiszor

megszegték ezt a kötelességet, akkor mégis csak elismerést érdemel, aki nemcsak helyt állott a magyar álláspontért, de annak érvényt is tudott szerezni.

A katonai perrendtartás nyelvi intézkedései tekintetében — amint jól informált helyről értesülünk — az osztrák és magyar miniszterelnök között a hétfő délután, Bécsben tartott tárgyalás alkalmával az összes kérdésekre nézve létrejött a megegyezés.

A holnapi minisztertanács a megállapodásokat már csak ratifikálja és Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök osztrákra tervezett bécsi tartózkodása alkalmával azt formailag is be fogja fejezni. Héderváry gróf miniszterelnök mai képviselőházi beszédében a tényeknek megfelelően jelezte is már, hogy a véderőreformra vonatkozó törvényjavaslatokat a legközelebbi időben előterjeszti.

A megegyezés nagy jelentőségét az adja meg, hogy a megállapodások teljesen a magyar kormány álláspontja értelmében jöttek létre, mert Héderváry gróf visszautasította azokat a kivánásokat, a melyekkel Bienert báró osztrák miniszterelnök részt akart ütni azon a törvényes elven, hogy a magyar jogterületen a katonai bünvádi eljárás tárgyalási nyelve csak a magyar lehet. Ennek az elvnek megfelelően tehát az új katonai bünvádi eljárás értelmében a magyar jogterületen az egész vonalon a magyar nyelv fog érvényesülni. Ennek az elvnek

megfelelően magyarul fogják kihallgatni azt a vádlottat, aki magyarul tud és tolmács útján ugyancsak magyarul hallgatják ki a se magyarul, se németül nem tudó nemzetiségi vádlottat és csupán azokat a feleket, akik kizárólag németül beszélnek, hallgatják ki német nyelven, mivel ezt a nyelvet, mint a hadsereg szolgálati nyelvét, a hadbíróóság tagjai értik és így a tolmács fölösleges. A jegyzőkönyvet azonban ebben az esetben is magyarul vezetik.

A bünvádi perrendtartás nyelvi kérdéseinek ez a sikeres megoldása őszinte meglepedést fog kelteni az egész országban és a véderőreform parlamenti elintézését is jelentősen meg fogja könnyíteni, a mellett, hogy a magyar kormány pozícióját és tekintélyét is erősen emeli.

Láthatja ebből a közvélemény, hogy az ellenzék frázisaival, a koalíció jelzavaival szemben mik a tettek; láthatja, hogy mivé zsugorodtak a vádak, a melylyel a Khuen Héderváry-kormányt illették, azt mondván, hogy Bécsessel szemben a „föltétlen lemondást”, „nemzeti jogaink elalkuvását” jelentik. Ha mindenkor így mondanak le, s engednek a jogainkból Bécsessel szemben, ha a nemzeti jogokat rosszabbul nem alkudják el, — akkor az ország nyugodt lehet s, nem lehet oka az aggodalomra a miatt, hogy Batthyány Tivadar a kormányval még sincs meglepedve.

Szent János bogarak.

Hirta: Liptai Imre.

(Híszaka a ligetben egy kávéház terraszán. Az alsó város két álmatlan embere üldögél az egyik asztal mellett. Csönd van, csak elvétve hallatszik a lágy levegőjű nyári éjszakában, hogy valahol a ligeti korcsmák környékén három zenekar is marakodik ugyanazon a keringőn. Az erdő-háttérből néha apró sikolyoszerű kacagások árulkodnak kifelé. A kávéház előtt két álmos mecklenburgi ló vonszol egy döcögős társaskocsit. A kocsi tetején egy részeg ember alszik. A terrasz néptelen. Az utolsó két vendég egy-egy kosárszékből nézi a csillagos eget. Inkább heverésznek, mint ülnek. Az acélkék levegőn ilyenkor villan át egy-egy megriadt denevér, az álmodozó emberek sült galambja. Az egyik vendég a málnájából maradt szalmaszálon keresztül hunyoritva, a csillagokat vizsgálja. A másik a vasuti menetrendet lapozgatja. A „csillagvizsgáló”, idősebb irodalmi ember. A menetrendes szerény kezdő, aki boldog, hogy együtt virraszthat egy ilyen ismert, de már régen nem szereplő irodalmival.)

Az egyik (Megunja a csillagokat nézni és ettől kezdve eszi a teleszkópnak használt szalmacsálát): Tulajdonképpen hová készül?

A másik: Még magam se tudom. Mindenestre lenézek Velencébe. Már régen készülök

erre az utra, de tudja Isten, mindig közbe jött valami.

Az egyik (Mintha oda se figyelne. Ásit): Igen ... Velencében el lehet az ember néhány napig. De ezen már túl kell lenni. Ma már az iparosoké Velence. Már a borbélyom is megjárta Velencét. Csak nem akar ott nyaralni?

A másik (Zavartan): Nem ... Dehogy ... Csak egy kis tanulmányut.

Az egyik (Odadobja neki): A Beau Rivage-ba szálljon ... Komisz lebuj, de olcsó. Ha tíz lírát fizet, egész nap kibámulhat a szobájából a Riva Schiopianira ...

A másik: Szép?

Az egyik: Mi?

A másik: A kilátás.

Az egyik (Roppant fölénnyel): Megjárja. Én voltaképpen nem laktam ott ... Én a Lidón voltam. Jó hely. A Villa Regina erkélyeiről csupa tenger minden. (Belemelegszik és kezd beledolgozni az „irodalomba”.) Az ember szeme nem győzi felinni azt a sok kékséget ... Én néha reggeltől estig néztem a tengert. Szerelmem voltam abba a ködszerű, felmérhetetlen lágy semmisségbe ... Később meguntam, benézegettem Velencébe. Mozognom kellett, mert valami emésztő fáradság ülte meg a lelkemet. És én szinte perverz mohósággal habzsolom mindazt, ami csinquecento. Kirugtam magam alól a tengert, mert úgy éreztem, hogy beles-édülök és utána mászom, mint a holdkóros. Nagyon sokat néztem bele. És higgye el, engem valóság-

gal csábitott a tenger. Ez a puha nirvana, ez a bársonyos hullámvilág ... (Odaadja neki.) Láttott már tengert?

A másik: Még nem.

Az egyik: Meg fog érülni. Előbb csak bámulni jog. Kinyitja a száját és nem tud beszélni. Mint akit fejbe ütöttek ... Később ha majd jobban megismeri, egyszerre csak észre veszi, hogy a tenger beszél.

A másik (Szinte hallja): Érdekes.

Az egyik (Tovább dolgozik az „irodalomba”): Az a folytonos csobbanás, loccsanás, mind egy-egy érthető fonetikus kifejezés, egy-egy betű és a kis csipkés tarajok, amelyek a hullámokra felszaladnak: az ékezetek. Észreveszi, hogy a nagy hömpölygő vízmező felelget a gondolataira: klik-klak-locs... Érti? Ez így megy egész nap, szüntelenül. A megőrülésig. A tenger mindenre felel: klik-klak-locs... Egy borzalmasan egyszerű szimfónia: az élet nekrológia, teletüzdelve csupa pajkos kis melódiákkal, amelyeknek egy misztikus világ tapsol: klik-klak-locs... Mintha ezer és ezer osztriga és tengeri csiga kagylója csattanna össze. Én négy hétig fuldokoltam ebben a hangmámorban. Aztán bemenekültem Velencébe. Két napig jóformán ki sem szálltam a gondolákból. Nóta kellett. Eleven, buja zengés, hogy az idegeim előkerüljenek a tenger fenekéről. Odadobtam magamat a bel canto zuhagába. Nesztek, daloljátok életre a lelkemet a ti toprongyos Santa Luciátok vén skáláival. Szedjétek ki belőlem a tenger rohadt páráit,

A megszavazott indemnitás.

(A képviselőház ülése.)

Írártati tudósítás.

Budapest, április 25

A képviselőházban ma az indemnitási javaslat volt a tárgyalás napirendjén és azt általánosságban és részleteiben is elfogadták. A vita folyamán felszólalt Khuen gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter, akik beszédeikben a most folyó bécsi tárgyalásokat is érintették.

A Ház mai üléséről részletes tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök jelentette a Háznak a horvát országgyűlés elnökének, Neumann Károlynak halálát. A Ház részvétét fejezte ki a horvát országgyűlésnek.

Heltai Ferenc — a ki a kereskedelmi tárca előadója a költségvetésben — három heti szabadságot kért és kapott.

Az összeférhetetlenségi bizottság Széchenyi Emil gróf mandátuma ügyében befejezte az előkészítő eljárást. A bizottság május 4 ikén délután félkettőkor tárgyalja az összeférhetetlenséget.

(Uj Indemnitás.)

Megeős Loránt, a pénzügyi bizottság előadója elfogadásra ajánlotta az indemnitásnak két hónappal való meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Az oka az új indemnitásnak az, hogy a kormány nem talált más utat az április végén lejáró törvényes állapot meghosszabbítására.

Ezzel kapcsolatosan ajánlotta, hogy a kormány reformja a jövedéki adót is, éppen úgy, mint a házádot reformálta, még pedig úgy, hogy a bruttójövedelem vétessék alapul. (Helyeslés.)

Bizony Ákos a Kossuth-párt obligát tiltakozását tolmácsolta. A Kossuth-párt nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, de más módot, a gyakorlat nem tesz lehetővé ennek kifejezésére, mint a költségvetés, illetőleg indemnitás el nem fogadását.

A Kossuth-párt mind a mellett nem fog akadályt gördíteni a törvényjavaslat elfogadása elé, mert nem akarja az országot újabb ex-lex kellemetlenségének kitenni.

A mi magát a bizalmatlanságot illeti, erre a legfőbb ok a közjogi alapkülönfélesége. A 48-as pártok egy 67-es kormány működésére bizalommal nem tekinthetnek.

Batthyány Tivadar gróf, a Justh-párt szónoka azért nem szavazott bizalmat a kormánynak, mert nem tartja meg programját. Beígérte a készfizetéseket és nem valósította meg ezt a programját. Elejtette a bankot és elejtette

a készfizetéseket. A kormány pénzügyi politikája se érdemel bizalmat. Szédítően könnyelmű a hadsereg követeléseiivel szemben, ellenben indokolatlanul zsurgori a közhasznú szükségletekkel szemben.

Hihetetlenül könnyelmű módon történik az adókiadás is. A székesfőváros hetedik kerületében például Erlich G. Gusztáv, a kerület koronázatlan királya, a vejét, egy különben tiszteletreméltó fiatal embert helyezte az adókiadó bizottság elnöki székébe, ahol ennek a fiatal embernek a politikai állásfoglalása aggodalommal tölt el mindenkit. (Mozgás.)

Nem ül föl azoknak a híreknek, melyek azt mondják, hogy a kormány Bécsben egy nagy nemzeti küzdelmet folytat a magyar nyelv érdekében. Ez a kormánynak kötelessége, nem pedig érdem. Nagy lecsuszás a nemzeti állásponttól, hogy már a magyar nyelvért való küzdelem is dicsőségnak számít. (Helyeslés.)

Közhasznú javaslatokat, melyek a néphasznára s nem terhére vannak, a foszfortilalom kivételével ez a kormány még nem terjesztett a Ház elé s csupán ígéreteket tett erre nézve. Ilyen ígéret a rendőrség államosítása, a miről a husvétii lapokban volt szó.

(A tisztviselők ügye.)

Igen helyes, hogy a pénzügyminiszter egy telepítő- és parcellázóbank létesítését tervezi, de szeretné látni, hogyan sikerült ezt altruisztikus alapon keresztülvinni? (Mozgás az ellenzéken.)

A jó közigazgatásnak elve, hogy tisztviselői jól legyenek dotálva, éppen ezért sajnálni való, hogy a miniszterelnök a vármegyei tisztviselők küldöttségének olyan lesújtó, elutasító választ adott. Szerencse, hogy Tisza István grófnak sikerült ellenkező álláspontra átvinni a miniszterelnököt, aki most már csekély módosítással Tisza álláspontja mellett foglalt állást.

A kereskedelmi miniszter homlokegyenest ellenkező állásponton van, mint Khuen, mert ő egyszerűen rendeletileg vitte keresztül a postások fizetésrendezését. Ilyen nagyszabású dolgot rendeletileg elintézni nem szabad, ellenkezik az alkotmánnyal és igen jó agitatórius eszköz a kormány ellen. (Helyeslés.)

Kifogásolta, hogy a kormány a vasuti pragmatika kérdésében nem foglalt el nyílt álláspontot és hogy a vármegyei tisztviselők számára nem állapított meg olyan pragmatikát, mint a vasutasoknak van. (Ugy van! a baloldalon.)

Sokat ígér a kormány, lehet, hogy meg is tart valamit ezekből az ígéretekből, de az az egy bizonyos, hogy egyet nem fognak megcsinálni s ez a választójog. (Helyeslés a baloldalon.) Az urak nap-nap után azt ígérlik, hogy megcsinálják azt a reformot.

Figyelmeztetjük, hogy azt az ígéretet, a

melyet a kormány tett a trónbeszédben s amit önkök ígértek, be kell tartani a nép javára. (Zajos helyeslés és taps a baloldalon.)

Szmrecsányi György a néppárt nevében nem fogadta el a javaslatot, de a párt nem kívánja az indemnitást hosszabb vitával megnehezíteni.

(A miniszterelnök beszéde.)

Szünet után Khuen gróf válaszolt a vita során elhangzott észrevételekre.

— A munkapárt és a kormány nem azzal a programmal jött, hogy a nemzet mondjon le jogairól. Ha ily programmal jött volna, nem szerethetett volna többséget. Az indemnitás által módot akar adni a Háznak arra, hogy behatóan foglalkozzék a költségvetéssel és az ország pénzügyi helyzetével. Azok a panaszok, hogy a véderő reformra szánandó költségek ..

Felkiáltások balról: Bizony szánandók.

Khuen-Héderváry Károly gróf: Ezek a költségek csak kisebb hányadát teszik a költségvetésben mutatkozó emelkedésnek. A kulturális kiadásokra semmivel sem juttat kevesebbet a kormány, mint a hadügyekre. A perrendtartás dolga még nincsen tisztázva, erről még nem is nyilatkozhat. A tárgyalások során a kormány az ország jogainak és érdekeinek érvényesülését munkálja, tekintettel természetesen a közös intézmények jellegére. Ezek a tárgyalások legközelebb már befejezést nyernek és akkor a véderőreformot és a vele kapcsolatos többi javaslatokat a kormány a Ház elé fogja terjeszteni.

A kormány programjához hiven a választójog reformját is beterjeszti majd a függőben levő kérdések törvényhozási elintézése után. Megnyugtathatja az aggodalmaskodókat, hogy a többség és a kormány szolidaritásáról akkor fognak majd meggyőződni, mikor a törvényt közös egyetértéssel a Ház elé terjesztik. Természetesen a javaslat nem valamely speciális külön vélemény eredménye, hanem a vélemények összeegyeztetése az ország és a nemzet érdekeinek szem előtt tartásával.

A szabadkőművesség dolgában nem érezte szükségét, hogy nyilatkozzék. Ha azok, akik a dolgot szóváltották, úgy érzik, hogy bebizonyították állításukat, akkor nem tartja szükségesnek, hogy ezt a nagy egyetértést megbolygassa. (Derűlttség.) A felszólalásokból azonban nem állapíthatja meg azt, hogy a szabadkőművesek egyesülete a törvény megszegésével működnek és így nem nyert alapot a beavatkozásra sem. Kéri a javaslat elfogadását.

Batthyányi Tivadar gróf és Szmrecsányi György félreértett szavait igazították helyre, azután Lukács László pénzügyminiszter szólalt fel:

(A pénzügyminiszter felszólalása.)

— Batthyányi Tivadar gróf szóvá tette a tisztviselői nyugdíjkérdés rendezését. A kormány általánosságban maga is 25 éves szolgálati időt kontemplál, de bizonyos kivételekkel.

ezt a rengő-ringó halálüzenetet... Fújjad gondolieri, vén siposa a lagunák petyhüdt romantikájának. Te adsz egy nótát, én adok egy lírát és szépen megleszünk. És ha tetszik, harsogva szólók bele az éjszaka fekete füleibe és kimosom a lelkemből zokogó áriákkal a fájdalom. (Dudol.) Aj Marie! Aj Marie!... (Szünetet tart, köpködni kezdi a szalmaszál darabokat, amelyeket lerágott. Majd, mintegy meghajtva magát az előadás után, odaveti.) Jó hely Velenceze is...

A másik: Miért nem írja meg ezt? Ha úgy leírná, ahogy most elmondta... Nagyszorú.

Az egyik: Minek?... Minek ezt leírni? Különböleg egyszer, ha találom egy csendes kis házat... Egy muskátlis, gémes-kutas kicsi remetelakót, ahol beveszem magamat egy hónapra meszelt szobák tikk-takkos esőndjébe... Talán irok egy ilyesféle levegőjű rapszodiát, egy kis életképet, egy regényfélét... És... és belepusztulok!...

A másik (Meghatottságból): Sokat utazott?

Az egyik: Na, megfordultam itt-ott. Talány azzal kezdtem, hogy leültem Rivában és onnan ki-kingrottam a Garda-tóhoz... (Kezd beledolgozni a földrajzba.) Mond, Atter, Wolfgang, Trauma és a Wörthi tó... Eh! Az ember

egy kissé megmártogatja a lábát és megy tovább... Tegyen egy kis hajó-utat az Ungaro Creata ladikjain... Lovrana, Zara, Cattaró... Vagy menjen fel a Semmeringre 1025 méternyire mehet a tenger fölé. A Panhausban kilenc koronáért kiközösölheti magát. Vagy menjen Abbaziába. Irok Crocinak... Akar a Villa Angiolinóban lakni? Aagy a Feorában? Vagy a Quarneró Depandanceban?... Én már undorodom a meleg tengertől. Nekem jég kell... Valami zuzmarás világba vágyom, hogy lefagyasszam ezt a sorvasztó tüzet a halántékomról... Torino, Genova, Pisa, Róma, Nápoli — megér egy-egy napot. De ha világot akar látni, menjen egy kissé francia földre: Aix-les-Bains, Chambéry, Trouville... Azután úgy mint én, rohanjon Gasteinba egy 35 fokos Thermal-fürdőre és ha marad még egy kis pénze, feküdjön le egy napra a Grand Hotel de Londres terraszán Monte Carlóban. De ne játszzék. Okos ember nem játszik.

A másik: Mennyit utazott!

Az egyik (Fölhasználja ezt az elragadtatást. Fölkel a helyéről. Nagyon nyújtózkodik, mintegy kiásva a következőket): Van öt forintja?...

A másik (Meglepetten, de rögtön magához térve): Öt?... Ó!... Hiszen éppen kérni akartam...

Az egyik (Roppant fölényvel): Egy koronája sincs?

A másik (Zavartan, de öntudatosan): Én tudniillik vártam ide valakit, de nem jött.

Az egyik: Na jó... Hát mikor utazik?

A másik: Azt hiszem csak az őszszel.

Az egyik: Ugy? (Biccent a fejével és eltűnik a fák közt.)

A másik: (Mégvárta, míg amaz eltűnt, ekkor óvatosan kikeresi a mellényéből a forintot és csenget.)

A főpincér (Az utra mutat, amelyen a „csillagvizsgáló” eltűnt): Sok szépet látott ez az ur.

A másik: Bejárta az egész világot.

A főpincér (Közelebb hajol): Az egész világot? Hát én azt mondom önnek, hogy még tíz kilométert sem utazott egyfolytában.

A másik: Ugyan ne beszéljen.

A főpincér: Én tíz éve vagyok itt és ez az ur még egy napig sem hiányzott a kávéházunkból. Egy napig sem.

A másik: Akkor ugyan honnan tudta mindazt, amit elmondott?

A főpincér (Besöpri a borraivalót): A metretrendből. Nyáron mindig azt tanulja. Most már kívülről tudja — a hirdetésekkel.

A nyugdíjtörvényvel egyidejűleg a lakbér dolgát is, rendezni fogják. A koalíciós adótörvények végrehajtását technikai okokból kellett felfüggeszteni ugyancsak ez okból kell bizonyos módosításokat végezni rajtuk. Az adókievítő bizottságok összeállítására a kormány nem gyakorol befolyást és esze ágában sincsen politikai tendenciát vinni ebbe a dologba. A telepítési akciót nem hagyják félbe de a kormány szánalmi akarja azokat a visszaéléseket, amelyek most a parcellázásokkal kapcsolatban jelentkeznek és parcellázó bank felállításával keresi erre a módot. Hangoztatja, hogy a véderőreform nem terheli oly kiadásokkal az országot, melyeket helyes adópolitikával ne lehetne ellensúlyozni. Kéri a javaslat elfogadását.

Bathányi Tivadar gróf félreértett szavait igazította meg helyre, mire a Ház ugy általánosságban mint részleteiben is megszavazta az indemnitást.

Az ülés fél kettőkor ért véget.

A bécsi tárgyalások eredménye.

— Az igazságügyminiszter álláspontja. —

Távirati tudósítás

Budapest, április 25.

A politikai világban ma is a bécsi tárgyalások állanak előtérben. A tárgyalások még nem fejeződtek be, de a megegyezés hamarosan létre fog jönni és pedig mint beavatott forrásból jelentik a kormány álláspontjának győzelmével.

Politikai távirataink a következők:

Győzött a magyar álláspont.

Jól informált helyről értesülünk, hogy a katonai perrendtartás nyelvi intézkedései tekintetében az osztrák és a magyar miniszterelnök között a hétfő délutáni bécsi tárgyalás alkalmával az összes kérdések lényegére nézve a megegyezés létrejött. A holnapi minisztertanács a megállapodásokat már csak ratifikálja és Héderváry gróf miniszterelnök csütörtökre tervezett bécsi tartózkodása alkalmával formailag is be fogja fejezni. Héderváry gróf miniszterelnök mai képviselőházi beszédében a tényeknek megfelelően jelezte is már, hogy a véderőreformra vonatkozó törvényjavaslatokat a legközelebbi időben előterjeszti. A megegyezés nagy jelentőségét az adja meg, hogy a megállapodások teljesen a magyar kormány álláspontja értelmében jöttek létre, mert Héderváry gróf visszautasította azokat a kivánásokat, melyekkel Bienert báró részt akart törni azon a törvényes elven, amely szerint a magyar jogterületen a katonai bünvádi eljárás tárgyalási nyelve csakis a magyar lehet. Ennek az elvnek megfelelően tehát az új katonai bünvádi eljárás értelmében a magyar jogterületen, az egész vonalon a magyar nyelv fog érvényesülni. Ennek az elvnek megfelelően magyarul fogják kihallgatni azt a vádlottat, aki magyarul tud és tolmács útján magyarul hallgatják ki a se magyarul, se németül nem tudó nemzetiségi vádlottat és csupán a a kizárólag németül beszélő feleket hallgatják ki közvetlenül német nyelven, mivel ezt a nyelvet, mint a hadsereg szolgálati nyelvet a hadbírószak tagjai értik és így a tolmács felesleges. A jegyzőkönyvet azonban ebben az esetben is magyarul vezetik. A bünvádi perrendtartás nyelvi kérdéseinek ez a sikeres megoldása öszinte megelégedést fog kelteni az egész országban és a véderőreform parlamenti elintézését jelentősen meg fogja könnyíteni, amellyel, hogy a kormány pozícióját és tekintélyét is erősen emeli.

Ejjele jelentik Budapestről: Egyes lapok a katonai javaslatokkal kapcsolatosan azt írták, hogy a megegyezés máris véglegesnek tekint-

hető a két kormány között és a még küszöbön álló tárgyalásokat szinte formalitásnak tüntetik fel. Ezzel szemben illetékes helyen felhatalmazták a Bud. Tud-ót annak közzétételére, hogy az a valóság, hogy a tárgyalások sikeres befejezésére ugyan sok biztató jelenség merült fel, ennek dacára a kormány nincs abban a helyzetben, hogy a tárgyalások eredményének létrejöttét jelezhesse. A miniszterelnök a holnapi minisztertanácsán tájékoztatja minisztertársait a kihallgatásokról és tárgyalásokról és a miniszteri értekezlet után Bécsbe utazik, hogy ott a tárgyalásokat folytassa.

Székely miniszter a katonai perrendtartásról.

Budapestről jelentik: A képviselőház folyosóján élénk beszélgetés folyt ma délelőtt a véderőreformról. Nagy csoport fogta körül Székely Ferenc igazságügyminisztert, aki mikor a katonai perrendtartásra tereledött a beszéd, ezeket mondta:

— Én pedig azt mondom, hogy állom a katonai perrendtartás dolgában eddig elfoglalt álláspontomat és jogaimból egy talpalatnyit se engedek. Aki az ellenkezőjét állítja, nem mond igazat.

Andrássy — csendes szemlélő.

Budapestről jelentik: Andrássy Gyula gróf ma megjelent a képviselőházban. Nagy csoport fogta körül a gróft, aki hivel előtt így nyilatkozott:

— A külföldön elterelődött figyelmem a magyar politikáról. Most látom, hogy nagyon érdekesen fejlődtek a dolgok. Azt hiszem, hogy jó darabig csendes szemlélő maradok.

Andrássy nyilatkozatából azt következtetik, hogy a véderőreform vitájában nem akar résztvenni.

A földművelésügyi költségvetés.

Budapestről jelentik: A képviselőház holnap kezdi meg a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Meglehetősen terjedelmes vitára van kilátás, mert eddig kilencen iratkoztak fel. A földművelésügyi tárca után a közoktatásügyre kerül a sor.

Lévay Lajos báró összeférhetetlenségi ügye.

Budapestről jelentik: A képviselőház holnapi ülésén sorsolja ki az összeférhetlenségi ítélő bizottság 12 tagját Lévay Lajos báró összeférhetlenségi ügyében. Egy órakor fel fogják függeszteni az ülést, hogy a zsüri meghozhassa ítéletét. Lévay báró ellen tudvalevőleg Szmracsányi György tette a feljelentést azon a címen, hogy részese az egyik észak-németi hajóstársaságnak, amely a pool-szerződést aláírta és így a kormányval szerződéses viszonyba jutott. A zsüri ülésén Szmracsányi újból megokolja indítványát. A bizottság ülése elé nagy érdeklődéssel néznek.

SPORT.

+ A Temesvári Footballisták Aradon. Vasárnap, azaz 30-án, délután 4 órakor a tavaszi football saison egyik legérdekesebb mérkőzését játssza le az Aradi Athletikai Klub. Értesülésünk szerint e napon a Temesvári Athletikai Klub-bal szemben áll ki a csapat a kötelező bajnoki mérkőzésre. Kevés mérkőzést előzőtt meg oly várakozás mint ezt, s hihetőleg óriási közönség fog gyönyörködni a két csapat küzdelmében.

Halálos szerencsétlenség az aradi állomáson.

— Elgázolt váltóór. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Ma délután három órakor az aradi vasuti állomás területén a viadukt közvetlen közelében halálos szerencsétlenség történt, amelynek Tóth Pál váltóór az áldozata. Az azonnal megindított rendőri nyomozás ez ideig még nem tudta megállapítani, vajjon a saját, vagy mások vigyázatlanságának következtében vesztette el a husz év óta szolgált ember életét.

Fél három után néhány perccel indult ki a vasuti átjárón fektetett második sinpáron Erdély felé a 652. számú tehervonat, amely a viaduktól körülbelül 25 lépésnyire ér váltóhoz. Ugyanezen időben s ugyanehez a váltóhoz törekedett a gépműhelyből a 2639. számú tolató tartalék-mozdony az előbb említett sinpárba futó kanyar-vágányon.

Ez utóbbinak az volt a célja, hogy a 652-es után arra a sinpárra kerüljön, amelyet ez volt elhagyandó. A tartalékmozdony mögé egy szerkocsi volt kapcsolva, amelyet a mozdony hátrafelé tolt. A két sinpár között foglalatostkodott a váltóór, akinek az volt a feladata, hogy a 652-es elhaladása után igazítsa be a váltót a 2639-es részére. Mindkét vonat egyidőben és egy magasságban érkezett a váltóór állomáshelyére, akit a rendőri nyomozat szerint mindkét vonat személyzete látott a mellette elhaladás pillanatában.

A tolatómozdony vezetője Fehér István látva, hogy majdnem egy időben érkeznek a 652-essel a váltóhoz, meglapított a gépet és mikor kitekintett az ablakon, látta, hogy a mozdony előtt egy emberi roncs fekszik.

A gép azonnal megállt, a rajtalevő Csapó László fűtő, Szuder Lukács és Gadó Péter kocsitolók, továbbá Biró Mihály kocsirendező leugrottak, odasiettek a véres szerencsétlenség helyére és ott felismerték a teljesen szétszaggatott hullában Tóth Pál váltóórt.

Az esetről azonnal jelentést tettek az állomásfőnökségnek, ahova ezidőre már a 652-esről is jelezték, hogy a vonat embert gázolt el. A rendőrség részéről Berecz Ferenc ügyeletes rendőrkapitány, Vida Vilmos rendőrfelügyelő és Prohászka László dr. tiszti orvos jelentek meg. Az orvos megállapította, hogy a szerencsétlen ember tarkóját a vonat kerekei valószínűleg lemetsztették, kezét-lábát és hátgerincét összetörték. A hullát a felső temető halottsházába szállították.

A véres esemény lefolyása és oka pontosan csak akkor lesz megállapítható, ha a 652-es személyzete visszatér utjáról. Az eddigi kihallgatások szerint az elgázolás úgy történhetett, hogy a váltóór felszállt a mozgásban levő és Erdély felé tartó tehervonatra, arról leesett és az épen odaérkezett tolató tartalékmozdony kerekei alá került. Vagy pedig lehetséges az is, hogy a mellette elrobogó vonat szele megszedítette az őrt, aki a melléje érkező mozdony előtt már kitérni nem tudott, s a két vonat közti szűk és tört kővel borított helyen elesett s így került a mozdony alá.

Tóth Pál halálát özvegye siratja.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

Fábián László

1840—1911.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Arad város és a vármegye közéletének jelentős, értékes és nagytekintélyű szereplője hunyt el ma hajnalban rövid szenvedés után. Fábián László Aradmegye és a város tizen-négy éven át volt főispánja mult ki szerető családja körében, övének nagy gyászára és a társadalomnak őszinte fájalmára. Általános becsülésben szép eredményeket fölmutató munkás élet ért véget Fábián László halálával. Tizen-négy esztendő főispáni szolgálat állított nevének maradandó emléket. A béke és az eredményes munka korszakának nevezhetjük azt az időt, amely alatt Fábián a két törvényhatóság élén állott. Fábián László mint tisztviselő kezdte meg pályáját, amelyen gyorsan haladt, főbevalói és embertársai osztatlan becsülése közepette. Nagy munkabírási, vasszorgalmának, éles judiciumának és európai műveltségének segítségével fiatalon jutott az aradi törvényszék elnöki pozíciójába, ahonnan a kormány — a közvélemény általános és tüntető helyeslése közepette — kinevezte Aradmegye és a város főispáni székébe. A szerény, munkáséletű hivatalnokból nem lett ugynevezett parádés főispán. A lármás ünnepeztetés, a hivalkodó fény nem találtak otthonra az ő ideje alatt a főispáni méltóságban. A volt törvényszéki elnök a komoly munkáért való rajongást nem hagyta az igazságszolgáltatás csarnokában, hanem elhozta magával a közigazgatás hajlékába.

Amikor kinevezték, jól tudta ő milyen nehéz feladat elé állította a kormány bizalma. Mert Aradmegyét és Aradot mindenkor rendkívül nehéz volt kormányozni. Künn a megyében a fajára büszke magyar lakosság semmiképpen se tud egybe forrni a gyakran túl önérzetes románsággal, amelylyel a béke utjait éppen most egyengeti az a csodás egyéniségű politikus, aki Fábián Lászlónak is politikai ideálja volt. Bent a városban pedig egy magas értelmiségű társadalom várja a főispántól, hogy befolyása súlyával kielégítse egyesek ambícióját.

Fábián László majdnem másfél évtizedig állott e vármegye élén. Bíró volt ő a főispáni székben is: nyílt őszinte és igazságszerető. Mikor hatalmi állásából kifolyólag egyesek erőszakoskodást vártak tőle, akkor is ítélkezett és a méltányosság utjáról nem tért el soha.

Most örökre elköltözött ez a puritán ember, akinek emléke hosszú ideig fönmarad.

Fábián László megdöbbentő váratlansággal hunyt el. Az életerős, szívós öreg ur, akinek fizikumán alig voltak érezhetőek a hetvenegy esztendő nyomai, tegnap este lett rosszul és hajnalra elragadta a halál érette aggódó családja köréből. A nyugalmazott főispán szívszélhűdés következtében halt meg. Ma fölrvatalozták és holttestét, amelyet a tisztviselők és barátok nagy serege virággal árasztott el, szerdán délután helyezik örök nyugalomra.

Elhunytáról, annak körülményeiről és élet-pályájáról ezeket jegyeztük föl:

Az utolsó nap.

Senk Ferenc főszolgabíró az elhunyt nevelt fia, aki a legutolsó órákban állandóan az öreg ur közelében volt, a következőképpen monddta el a szomorú eset részleteit.

— Tegnap délután szokása szerint fent volt a Casinóban és egészen normális egészségének látszott. Lejátszotta mindennapi karambol partiját és szokása szerint egy darabig alsóst játszott. Megvártam az öreg urat és együtt mentünk el a Casinóból. Mikor leértünk a Sallac-utcába, egyszerre panaszkodni kezdett:

— Nagyon rosszul érzem magam. Borzasztó szurást érzek a mellkasomban: alig bírom ki ezt a fájdalmat.

Miután utóbbi napokban többször rosszul érezte magát, megkérdeztem, hogy miért nem ment már orvoshoz, mire ő azt válaszolta, hogy két-három napja már többször kerestette orvosát, de nem találták otthon. Mikor láttam, hogy nagyon rosszul van, ajánlottam neki, hogy azonnal menjünk orvoshoz. Ő azonban azt mondta: jobb lesz, ha hazamegyünk és oda hivatjuk az orvost.

— Kocsiért siettem és mire visszamentem a Bloch üzlet sarkához támaszkodva találtam. Alig állott a lábán. A bérkocsi rosszul értett meg s a Központi-szálloda főbejárata elé állott, azért karonfogva oda akartam vezetni. A központi kávéház előtt azonban elvesztette az eszméletét és összeesett. Orvosért kiáltottam, de a közelben nem volt egy orvos sem. Erre beemeltük a kocsiba és hazafelé hajtattam. A Hungária előtt megállottunk, orvost kerestem ott is, de ott se volt egy se. Azért néhány ott ülő ismerősömet kértem meg, hogy küldjenek orvost, magam pedig hazavittem az öreg urat. Mire hazaértünk némileg visszanyerte erejét. Az inással együtt segítettünk neki és a saját lábán ment fel az emeletre. Hamarosan megérkezett Issekutz László dr., aki feketekávé adatot neki. Ez láthatólag jót tett az öreg urnak. Időközben elszalajtottam Vass Sándor dr.-hoz és megizentem neki, hogy injekciós készülékét is hozza magával. Vas doktor, aki már ágyban volt, azonnal felöltözött, de az injekciós műszereket előre küldte. Így mielőtt ő megérkezett volna Issekutz dr. injekciót adott a betegnek. Az injekciótól a beteg teljesen magához tért, úgy beszélt, mint rendesen és senki se gondolt arra, hogy állapota talán katasztrófára vezethet. Panaszkodott ugyan gyakrabban, hogy fáj a szive, de az orvos vigasztalta és nekünk is reményt nyújtott a fölépülésre.

— Eszméleténél volt egész éjjel, de nagyon szenvedett, különösen hajnal felé sokat panaszkodott, míg végre négy óra tájban, úgy látszik, szívgyengeség lépett fel és néhány pillanat múlva meghalt.

Vas Sándor dr., aki Fábián Lászlónak huszonkét év óta háziorsosa és a családnak régi intimusa volt, a következőket monddta el az elhalálozás körülményeiről:

— Tegnap este nyolc órakor jött értem Senk Ferenc főszolgabíró kocsiával. Elmondotta, hogy a méltóságos ur hirtelen rosszul lett és gyors segítségre van szükség. Odahajtottunk a lakáshoz, ahol Issekutz dr.-t már ott találtam a beteg mellett. Halálsápadtan, eszméletlenül feküdt, a szive roppant gyengén vert, mindössze harmincat percenként. Azonnal kezelés alá vettük, a szívet masszíroztuk, majd koffein injekciót adtunk neki. Ettől aztán magához tért. A szíverés felment nyolevaura, az érverés pedig lassanként normális lett. Amikor felnyi-

totta a szemét, megkérdeztem tőle, hogy érzi magát:

— Jól vagyok, nem fáj semmim, csak ez a mellszorongásom mulna el. Két nap óta nem hagy el. Kerestem is magát délután doktor, de nem volt otthon.

A feleségét is, aki szerető aggodalommal hajolt feléje, megnyugtatta:

— Aranyom ne aggódj. Jól ki fogom aludni magamat, aztán nem lesz semmi bajom. Csak ez a nyomás itt a mellemen, ez hagyna nyugtot.

— Hát miért nem szóltál nekünk, hogy fáj a melled? — kérdezte Fábiáné.

A főispán intett.

— Hiszen az semmiség. Aztán csak két nap óta érzem és nem is fájt mindig. Még ma este egész jól billiárdoztam.

Aztán tovább diskuráltunk.

A főispán halkán beszélt, de teljesen eszméleténél volt. Azt monddta, hogy pár napig fekdüdni fog, amig teljesen jól nem lesz.

Röggel negyed ötig diskuráltunk. Akkor a méltóságos asszony kiment, hogy fekete kávé hozzon be a főispánnak, aki nyugodtan feküdt az ágyban. Egyszerre nagyot lélezett. Odaugrottam. Meg volt halva.

A halált szívészélhűdés idézte elő. Az elhunyt egész életén át mindig egészséges ember volt. Teljesen hirtelen és váratlanul jött a katasztrófa.

Élete és működése.

Az elhunyt nevezetes szereplője volta vármegyei közéletnek.

Fábián László aradmegye volt főispánja Aradon született 1840. május 20 án. Atyja az 1795. dec. 28. Vörösberényben született Fábián Gábor, ki 1847-ben világvári uradalmi ügyész, 1848-ban Arad vármegye világsi kerületének képviselője, 1849-ben a hétszemélyes törvényszék bírója, majd 1865-ben Arad város képviselője volt. E jeles férfiúnak, aki a magyar tud. akadémia és a Kisfaludy társaságnak rendes tagja volt, ki a tudományokat, országos és megyei közügyeket egyaránt lelkesedéssel szolgálta, első és főcélja volt fiát oly nevelésben részesíteni, hogy benne az ő példás szellemét lássa és találja fel. Fábián Gábor, ki korának tudományos színvonalán felülemelkedve, a tisztievel járó kötelmek hű teljesítésével, hazai irodalmunk felvirágoztatásán fáradozott, nem kiemelt semmi áldozatot, hogy fiát a tudományok szentélyébe vezesse, s a közszolgálat minden nemében önzetlen s odaadó munkálkodásra nevelje.

A gondos házi nevelés után, ahol az ifju már a szülői gyengéd oktatások alatt, minden szép és nemes eszmét magába szítt, az aradi gimnáziumba adatott s tanulmányában atyjának nemes tulajdonait elsajátítva, szülőit és környezetét a legszebb reményekre jogosított. E gazdag remények hatása alatt küldte őt atyja a heidelbergi egyetemre, hogy a külföld tudományos nézeteivel megismerkedve, tanulmányainak körét tágítsa. Egy évi külföldi tartózkodása után visszajött hazájába s Budapestre ment jogi tanulmányait befejezendő. A jogi tanfolyam sikeres elvégzésével az ügyvédi oklevelet nyerte el 1866-ban, a mely után Aradon ügyvédi irodát nyitott.

Itt az ügyvédi ténykedések között, ahol korlátlan tere nyílt, tehetségét s tanulmányait szabad kifejezésre juttatni, ismerte meg őt az egész vármegye. Látna és naponként érezve, hogy az ügyvédkedés természeti hajlamaival meg nem egyezik, őt évi működés után az aradi törvényhatóságnál üresedésbe jött tisztifőügyészi állásra pályázott. Ekkor látta a közérzet szeretet nyilvánulását, melyekkel ismerő-

sei környezték, midőn, nagy többséggel megválasztották ügyészé. De ez állásban csak rövid ideig működött. Más tisztséggel cserélte fel: a törvényhatósági közgyűlés jóváhagyásával főjegyző lett. Ez állásban érte őt az első folyamodású bíróságok rendezése és életbeléptetése, és bár nagy belső küzdelemmel elhagyta a közigazgatás terét s az Aradon szervezett kir. törvényszék rendes bírájává nevezett ki.

Ez állásban s főképp a Tisza alsó vidékén megzavart közbiztonság helyreállítására kinevezett királyi biztosságnál kifejtett sikeres működésének híre a legfelsőbb helyhez is eljutva, 1885. április havában az aradi törvényszék elnökévé nevezetett ki. Majd, midőn *Tabajdy Károly* Aradmegye főispánja 1886-ben elhunyt, *Fábián László* személyében összpontosult a kormány bisalma s még azon év november 30-án Arad-megye és város főispánjává nevezetett ki.

Az ő megdöntetlen nyugalomával, előkelő tapintatosságával sikerült a politikai pártok közötti ellentéteket kiegyenlíteni, olyannyira, hogy a megyei közgyűlési terem márkor is mentes volt a pártpolitikától, s minden a megye érdekében történt. 1895-ben ő Felsőké kiváló érdemeit a Lipót-rend adományozásával méltatta. *Fábián* tizennégy esztendeig volt főispánja Aradnak és a megyének. Az 1900. év október havában a király felmentette állásától és akkor nyugalomba vonult.

Fábián László mintaképe volt a szilárd jellemű patriarchalis magyar uraknak. Mint magánember vendégszerető házigazda és együtt érző barát volt, akinek vendéglátó házában találkozott Arad város és a vármegye elitje.

Mint politikus törhetetlen híve volt Deák Ferenc elveinek. Politikai szereplését mindig ezek az elvek irányították és tiszta jellemével puritán becsületességével, amely ugy családi életében, mint közszereplésében megnyilvánult általános tiszteletet és becsülést szerzett számára.

Arad városában több intézmény létesítése fűződik az ő munkásságához. Ezek között legfontosabbak a vízvezeték, csatornázás és a villanyvilágítás létesítése. Két éve a város törvényhatósága *Fábián László* nevére nevezte el a Miksa-utcát.

Nyugalomba vonulása óta állandóan Aradon lakott és csöndes szemlélője volt az eseményeknek. Közügyekkel az utóbbi években nem foglalkozott és idejének egy részét vadászgatással töltötte.

Fábián László valamikor szenvedélyes vadász volt, aki gyakran részt vett a környékbeli főúri vadászaton. Néhai *József* főhercegnek és fiának is többször volt vadászvendége. Részt vett *József* főhercegnek *Henrik* porosz herceg tiszteletére tavaly rendezett kisjenői vadászaton is.

Bírói működésének egyik érdekes és jelentős epizódja volt az, hogy részt vett abban a bírói tanácsban, amely *Rózsa Sándor* és a többi alföldi haramia fölött mondott ítéletet. Tudva levő, hogy erre az ítékezésre az aradi törvényszéket delegálták és így lett *Fábián László Rózsa Sándor* egyik ítélő bírája.

Fábián László egyike volt a legnemesebb szívű legjobb embereknek. Igen nagy műveltséggel rendelkezett. Angol, francia, német nyelvű művekből egész könyvtára volt. Főleg filozófiával szeretett foglalkozni. Keveset beszélt, általában szűkszavú ember volt, de abban amit mondott, okosság, bölcsesség volt. Egészeben véve érzőszívű filozófus volt *Fábián László*.

Az aradi református egyházat is súlyos veszteség éri *Fábián László* halálával. Mint egyháznak hű és áldozatkész fia, nagy szeretettel foglalkozott mindama kérdésekkel, melyek a kálvinista egyház és felekezeti életét érdeklik. Főgondnoka volt az aradi egyházközségnek és mint egyházmegyei tanácsbíró négy vármegye területén működő lelkészek és tanítók érdekeit gondozta odaadással. Néhai *Erőss Lajos* debreceni püspök aradi látogatása alkalmával vendégül látta a főpásztort, akinek tiszteletére estélyt is adott.

A részvét.

Fábián László halála városzerte nagy, őszinte részvétet keltett.

A mai napon igen sokan fordultak meg a *József* főherceg-uti gyászházban, hogy a mélyen sujtott családnak részvétüket kifejezzék. A részvétlátogatásokat az özvegy urnő és leányai, *Fábián Ella* és férje, *Porcia Lajos* gróf, *Fábián Margit* és nevelt fia, *Senk Ferenc* főszolgabíró fogadta. Testvérét, *Fábián Lajos* aradi törvényszéki elnököt, aki egészsége helyreállítására a minap délvidékre utazott, táviratilag értesítették a gyász hírről. Az arad-csanádi takarékpénztár *Urban Iván* főispán vezetésével, a vármegye pedig *Schill József* főjegyző vezetésével küldöttsegíleg fejezte ki részvétét. *Fábry Sándor* az Acsev. vezérigazgatója, aki már az éj folyamán is érdeklődött a beteg hogyléte felől, s kivüle a város és vármegye számos notabilitása személyesen kondoleáltak.

Részvétáviratot küldtek a mai nap folyamán *Telbisz Károly* temesvári polgármester és neje, ifj. *Salacz Gyula* főszolgabíró, *Issekutz Marcell* és neje.

Az elhunytat a Szent László-utcai *Fábián-palota* egyik termében helyezték díszes ravatalra. A ravatalon eddig a következő koszorukat helyezték el:

„Érdemtelen diszelnökének — a Casino. — Élni fogsz örökre emlékünkből — hálás tisztelőid *Biró Aliz* és *Berti*. — Sirat legőszintébb barátánéd — *Hauser* ezredesné. — Nemes rokon barátjának — *Capdebó Géza*. — Felejthetetlen jó barátomnak — *Virág Lajos*. — Mély fájdalommal jelölül — az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága. — Felejthetetlen igazgatójának — az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak tisztikara. — Mély szeretettel — a *Fábry-család*. — Rokoni szeretettel — öz. *Fábián Józsefné*. — Igaz szeretettel — *Otrubay Berta*.

Az elhunytól a következő gyászjelentéseket kaptuk:

Özv. *Fábián Lászlóné* a saját, valamint az alulírottak nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a legjobb férj, atya, testvér és rokon *Fábián László*, a Lipót-rend lovagja, Arad vármegye és Arad szabad kir. város nyugalmazott főispánja, f. évi április hó 25-én, reggeli 4 órakor, életének 71-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. A drága halott földi maradványai f. évi április hó 26-án, szerdán délután 5 órakor fognak a *József* főherceg-ut 9. szám alatti gyászházból a ref. vallás szertartásai szerint a felső temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezettetni. Áldott legyen emlékezete! *Fábián Ella* férj. gróf *Porcia Lajosné*, *Fábián Margit*, *Senk Ferenc*, gyermekei. *Fábián Lajos*, fivére. *Porcia Lajos* gróf, veje. *Fábián Lajosné*, sógornője. *Fábián Anna* férj. *Polonkay Andrásné*, *Fábián Ilonka*, *Fábián Gizella*, unokahugai. *Wiorál József*, apósa. *Polonkay András*, unokaöccse.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága mély fájdalommal jelenti, hogy igazgatótanácsának és végrehajtó-bizottságának tagja *Fábián László* ur, nyug. főispán folyó hó 25-én hirtelen elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 26-án délután 5 órakor fognak a gyászházból örök nyugalomra helyezettetni. Áldás emlékére.

Az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága mély megillető-

déssel és legbensőbb fájdalommal jelenti, hogy a társulat fáradhatatlan tevékenységgel és odaadó buzgalommal működött egyik felejthetetlen igazgatója *Fábián László* ur, a Lipót-rend lovagja, Arad vármegye és Arad szab. kir. város nyug. főispánja folyó hó 25-én jobblétre szerderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 26-án délután 5 órakor fognak *József* főherceg-ut 9. számú házból örök nyugalomra helyezettetni. Áldás emlékére!

Főjegyzések *Fábián Lászlóról*.

Tizennégy évi főispánkodása alatt egyszer sem történt meg, hogy a tárgyilagosságáról, igazságszeretéről híres főispán bárkivel szemben is érvényesülni engedte volna a protekciót. Egyetlen ember dicsekedhetik azzal, hogy *Fábián László*, a jogtalan protekció gyűlölője, maga vállalta ügyében a protektor szerepét. Az igaz, hogy erre a lépésre is tárgyilagos okokon kívül, a hála, az elismerés, a legnemesebb lovagiasság késztették. *Otrubay Károly* kuriai bíró, törvényszéki elnökévé történt kinevezetésekor állását kötötte ahhoz, hogy *Fabinyi Teofil* akkori igazságügyminiszter akaratával szemben az ő akarata érvényesüljön.

Az aradi törvényszék nagyérdemű nyugalmazott elnöke a következőképp mondotta el *Fábián* életének ezt a nevezetes epizódját:

— Nagy Sándor törvényszéki elnök halála után *Fábián László*, a törvényszék polgári tanácsának elnöke és én, aki akkor járásbíró volt, aspiráltunk. Mindketten egyenlő sánsszal pályázhattunk az állásra, de én félreálltam. Őszintén megmondtam *Fábiánnak*, hogy nem akarom súlyosbitani a helyzetét és lemondok a pályázásról.

Ezután csakhamar ki is neveztek őt elnöké.

— A főispáni kinevezetése után ismét aktuálissá vált a törvényszéki elnöki kérdés. A bírói kar, de maga *Fábián* is a legbehatóbban kívánták, hogy én legyek a törvényszék elnöke. Ez annál jobban esett, mert *Fábián* igen jól tudta, hogy elődje *Tabajdy Károly*, valószínűleg nem a legfényesebb színekkel festett le engem a kormányznál. A *Chorin* és *Náray* választás alkalmából néhányan a főispán akaratára ellenére pártot ütöttek *Chorin* ellen és *Náray* mellé állottunk. *Tabajdy* ez nem tetszett. Felhivatott magához és felelősségre vont.

— Ha nem változik meg — mondotta — akkor biztosítom, hogy hat hét múlva nem lesz bíró Aradon.

— Sajnálom, de én nem fogok megváltozni — feleltem.

(Tudtam, hogy *Tabajdy* ezt csak első felindulásában jelentette ki, mert a bírói függetlenség törvénybe van iktatva.)

— Eme előzmények után szinte félve mentem fel *Fabinyi Teofil* igazságügyminiszter elé bemutatkozni. De csalódtam. A miniszter szóba se hozta a multakat, ellenben egészen más természetű nehézségeket támasztott.

Kedves barátom tudja meg, hogy én elvből nem nevezek ki helyi embert. Bárhova pályázik kinevezem, csak Aradra nem. Baloghy a jelöltem, aki ugyan aradi, de előbb Szolnokon, most pedig Pozsonyban elnökösködik. (Baloghy összekülönbözött a főispánnal és ezért szerette volna *Fabinyi* elhelyezni Pozsonyból.)

— Hazajöttem és elmondottam *Fábiánnak* az audiencián történeteket.

— Én pedig az állásomat kötöm hozzá — szólt *Fábián*, nála szokatlan hevülettel — hogy te légy az aradi törvényszék elnöke.

Még aznap Budapestre utazott és egyenesen *Tisza Kálmán* kereste fel.

— Kegyelmes uram — mondotta a hatalmas miniszterelnöknek — én új főispán vagyok, akinek pozícióját gyöngíteni, ha nem az lenne a törvényszék elnöke, aki az én felszólításomra pályázott. Ha *Fabinyi* nem nevezi ki *Otrubay*-t, akkor én tiszteletteljesen beadom lemondásomat.

— Ottrubay úgy tudom — mondotta Tisza — a legutóbbi választásnál ellenünk dolgozott.

— Az csak nem baj, ha valakinek gerince van — szolt Fábian.

— Az nem baj — felelte Tisza — különben is teneked jobban kell tudnod, hogy milyen férfi a jelölted.

— Épen ezért, mert ismerem Ottrubayt, remélem, hogy kinevezi Fábiant.

Az igazságügyminiszter akaratával szemben a minisztertanács Ottrubay mellett döntött.

Fábian László a puritán egyszerűségű ember ellensége volt az ünnepeltetésnek, a parádénak és minden hangos céciónak. Egyszer akarták őt rávenni arra, hogy egy fényes fogadtatás és ünnepeltetés központja legyen, de ezt is meghiúsította. 1887-ben történt. Főispánkodásának második esztendejét azzal kezdte meg, hogy beutazta a vármegyét, a főszolgabírói hivatalokat vizsgálta fölül.

Ugyanebben az időben indult felülvizsgálati körútra Ottrubay Károly törvényszéki elnök is a járásbírókhoz. Közös megállapodás szerint a két jóbarát és kíséretük mindig egy helyre voltak érkezendők és egy helyen voltak megszállandók.

Az utazás első célja Borossebes majd Nagyhalmagy és másnap Borosjenő volt. A megye előkelőségei köztük Ormos Péter alispán, alkották a kíséretet.

Czárán Antal borosjenői főbíró elhatározta, hogy a főispánt olyan fogadtatásban részesíti, a milyent soha sem fog elfelejteni. Oriási programot dolgozott ki, melyben fényes uri bandérium, fehér ruhás leányok, mozsár durrogás, diadal kapu, virágos oszlopok, sőt még a borosjenői akkori honvéd tisztikar tisztelgése is fel volt véve.

Fábian előtt szörnyen titkolták, mert ismerték a gondolkodását. De mégis tudomást szerzett valahogy a készülődésről. Valaki a nagy nap előestéjén Nagyhalmagyra a társaságába került és hizelegni akarván a főispánnak a legrészletesebben beszámolt az előkészületekről. Még azt is elmondotta, hol állítják fel a diadal kaput.

Fábian erre azt a parancsot adta ki, hogy az egész társaság korán fekdődjön le, mert reggel hat órakor lesz az indulás Borosjenőbe. A többi urak nem tudták mire vélni ezt a korai indulást, mert nem ismerték még a másnapi programot.

Reggel hat órakor valamennyien kocsira ültek és fél nyolc órakor a legnagyobb csendben érkeztek Borosjenőbe. Feltűnt mindenkinek, hogy az utcákon ünneplő ruhába öltözött embereket láttak, egy helyen virágos póznákat ástak a földbe, másutt zászlókat szegtek fel és az egész községen észrevehető volt, hogy valami nagy eseményre készülnek. Mikor a főszolgabírói lak előtt megálltak a kocsik és Czárán főbíró megpillantotta a főispánt, majd kővé meredt ijedében.

— Méltóságos uram, — hebegte — mi csak délre vártuk érkezését és éppen most tesszük meg az utolsó előkészületeket fényes fogadtatására.

— Köszönöm a jó akaratot, de nem kérek az ünneplésből. Kezdjük meg a vizsgálatot. Nagynehezen volt csak rávehető, hogy délután a küldöttségeket fogadja.

Boldog és példás családi életét egyetlen fiának halála zavarta meg. Rajongó szeretettel csüngött nevének örökösén, akit féltő gonddal óvott még talán a szellőtől is. Fábian Gábor volt a fiu neve, akit atyja minden alkalommal arra buzdított, hogy iparkodjék méltóvá válni ahhoz, akinek a nevét viseli. A fiu testileg és szellemileg igen szépen fejlődött s a főgimnáziumban végezte tanulmányait. A hetedik osztályban a magyar nyelv tanára megbuktatta a magyar nyelvből a fiatal embert. Fábian Lászlót végtelenül bántotta az eset és bizalmasai körében panaszkodott is amiatt, hogy Fábian Gábor unokáját a magyar nyelvből buktatták

meg. Még pótvizsgára sem engedte a fiát többé az aradi gimnáziumban, hanem Budapestre küldötte a nyolcadik osztály elvégzésére.

Az ifju a karácsonyi szünidő alkalmából hazakereszt Aradra. Nagy öröm volt a főispán családjában, amit azonban igen gyorsan a legmélyebb bánat és a legsötétebb szomorúság váltott fel. A család szemfényé differitiszben betegedett meg. A kór három nap alatt végzett a herkulesi természetű ifjával és Fábian László egyetlen fiát eltemette. Vigasztalhatatlan, hónapokig ugyszólván szótalan volt a kesergő apa, aki leplezetlenül elmondotta, hogy a buktatás oka fia halálának. Az ifju ugyanis hazautaztában a vasuti fülkében ajtót, ablakot nyitott és édesatyja véleménye szerint ott szerezte a bajt. Életének legnagyobb áldozatát hozta meg a sorsnak fia elvesztésével és ezt soha el nem felejtette.

Fábian László a főispáni székéből távozta után is egyik legszorgalmasabb, s legmelegebben érdeklődő tagja maradt a vármegyei törvényhatóságnak. Nem volt olyan ülése a közigazgatási bizottságnak, a gyámügyi, felelőviteli s fegyelmi választmányának, melyről ő elmaradt volna!

A közigazgatás terén, a jogtudományokban általánosan elismert és nagyrabecsült szaktekintély volt, akiben az igazságérzet a legnagyobb mértékben volt kifejlődve. Vérévé vált a bíraskodás és bármilyen ügyben kellett állást foglalnia, a bíró szemével nézve, a tárgyi okok hatása alatt tette ezt. Véleménye előtt feltétlen tisztelettel hajolt meg mindenki. Ő és néhai kebelbarátja és iskolatársa, boldog emlékü *Nachtnébel* Ödön voltak azok, akik a vármegye közéletének irányítására a legnagyobb befolyást gyakorolták.

Ha *Nachtnébel* Ödön az ügyvéd praktikus szempontjaiból vetett világosságot valamely kérdésre, akkor bizonyos volt, hogy utána Fábian László kérészt és mint bíró, ítéletet mond. Egy nagy bizottsági ülés valóságos törvényszéki tárgyaláshoz volt hasonlatos, a hol az ítéletet mindig a közügyek javára mondták ki.

Gyakran szokott évdődni az oly korán elhunyt és mindenki által mélyen gyászolt Mundi bácsival egy-egy ülés után.

— Munkám — mondotta — nem tudom, melyikünk megy el a másik temetésére. De ha te eljössz az enyémre tegyél le egy koszorút a koporsómra ezzel a felirással:

„Azt akarta amit én, de mindig másként akarta.“

TANÜGY.

(—) Kultura Zalam gyébeu. Nagykanizsáról jelentik: Zala vármegye gyakran szerepelt mostanában iskolai krónikákban. Az a botrányos eset, amely a nagykanizsai polgári iskolában történt, ahol alaptalan hajsza indult egyik radikálisabb gondolkodó tanár ellen, még most sem csöndesedett el egészen. Most egy kis faluban, Petrikeresztúron jöttek rá szomorudogra: rühkóros ugyanis az egész iskola, százhetvenhat gyermek. Ebben a derék községben az idén százhetvenhat iskolaköteles gyermek van. Jár is iskolába mint a százhetvenhat, a baj csak az, hogy mind egy tanterembe, egy tanító keze alá járt. Levegőtlen tömlőben tanít a tanító betűt, írást, olvasást, beszédet, aztán földrajzot, történelmet, természetrajzot, — mindent. Mostanában történt, hogy a búzós, fojtó légkörű teremben elterjedt a rühkóroság. Mind a százhetvenhat gyermek, sőt a tanító testét is kiütések lepték el. Egyetlen gyermek, de a tanító családja sem menekült a bajtól. Most úgy akarnak segíteni a dolgon, hogy a gyermekeket két osztályba sorozták s csak egy terem lévén, fele a tanulóknak reggeltől délig

a másik fele déltől estig van iskolában. Zalamegyének érdekes képet mutat még néhány község az oktatás szempontjából. Bördöcén nem folyik tanítás. Csertelakoson nem járnak a gyermekek iskolába. Milejegyházaszeg községe fél-esztendő óta hiába hirdet pályázatot tanítói állásra.

Amikor német a vezényszó.

(A tisztiszolga büne.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kassa, apr. 25.

Az idén vonult be szolgálatra az egyik kassai gyalogezredhez *Kulyasa Dani* borsodi születésű tősgyökeres magyar fiu. Csinos, nyalka legény s az ilyeneken kapva-kapnak a nős katonatisztek. Befogják őket odahaza tisztiszolgának, vagyis katonanyelven kutyamosónak. Így került *Kulyasa Dani* is B. Zs. századoshoz tisztiszolgának.

A százados nemrégén nősült, még pedig Ausztriából, természetesen őnagysága így nem tudott magyarul. A százados azonban jól beszél a magyar nyelvet és megtanította már egy pár magyar szóra a fiatal menyecskét. Főképen olyan szavakra, aminőkre a magyar cselédséggel szemben föltétlenül szükség van. Ilyenek: hozni, adni, menni, parancsolom stb.

Az elmúlt héten egy délután, a százados nem volt odahaza és a fiatal asszonyka egyedül teázott lakásában. A tisztiszolga a szoba ablakait tisztogatta. A századosné egy nagy börszekében ült és szürcsölgette a teáját. Közben eszébe jutott, hogy az ebédlőszekrényen teához való puszerli sütemény van, de nem akart föllállni kényelmes üléséből, hanem odakiáltotta az ablakot tisztogató szolgának:

— Dányi!

A tisztiszolga erre leugrott az ablakpárkányról és katonásan feszes tartással állt a kapitányné elé.

— Dányi, — szolt az asszony — adni nekem egy puszerli!

Kulyasa Dani csodálkozva nézett asszonyára és nem mozdult. A századosné erre férjétől eltanult szigorúsággal kiáltott rá:

— Nem érteni?! Adni nekem egy puszerli!

A tisztiszolga erre megszólalt:

— Nem lehet nagysága, mert megöl a kapitány ur!

Mire a menyecske most már haragosan kiáltotta:

— Wás?! Nem? Parancsolok!

A parancs, az parancs, gondolta *Kulyasa Dani* és szépen megtörölve bluzának az ujjába a száját, egyet pödört a bajuszán, aztán ügyesen a kapitányné mögé kerülve (azt biztosan a százados urtól látta így,) megcsókolta a fiatal asszony nyakát.

A kapitányné, mint a villám, úgy ugrott föl börszekéből és elkezdett sikoltozni. Erre berothant a cselédség. Kis idő múlva megjött a kapitány is.

Szegény *Kulyasa Dani* hiába mondta, hogy ő azt hitte, hogy a puszerli csókot jelent, a kapitány haragjában azonnal vasra verette. Sőt ezredraportra is vitték. Az ezredes is nagyon föl volt háborodva és „egy tiszt neje ellen elkövetett tiszteletlenség vétsége miatt“ — e szavakkal volt az ezredparancsban — tizennégy napi szigorított áris-tomra ítélte el *Kulyasa Danit*.

Együttal elrendelte, hogy a jövőben a tisztiszolgáknak szánt közlegényeket ki kell oktatni arra, hogy a puszerli, az — teasütemény.

Prohászka püspök Aradon.

— Utolsó konferenciák. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Székesfehérvár nagy tudású főpásztor, Prohászka Ottokár püspök ma befejezte Aradon tartott konferenciáinak sorozatát. Délelőtt tizenegy órakor a hölgyeknek tartott konferenciát.

Poétikus hasonlatokkal átszótt magas szárnyalású előadását azzal kezdte, hogy a szentírás szerint az élet olyan, mint a virág: az ember elvirágozik, elporlad, örökre vége. De ez a hasonlat csak az emberi testre vonatkozik. Az emberi életnek tartalmat kell adni isteni gondolatok és szép cselekedetek által. Minden tettetnek isteni mértékkel kell mérni, akkor nem lesz hiába való az életünk. Meg kell fogni a szaladó időt és nem szabad megengedni, hogy eliramodjék. Föl kell használni az időt jó cselekedetekre, mert csak ez ad tartalmat a muló életnek.

A gyönyörű előadás nagy hatással volt a nagyszámban megjelent hölgyekre.

Ma este fél hétkor tartotta Prohászka püspök utolsó konferenciáját; a férfiaknak beszélt az igaz, erkölcsös élet kellékeiről.

— Ha minden flórának, ugymond, meg van a maga éghajlata, minden életnek meg van a maga eleme, a legfinomabb, legöntudatosabb életnek megfelelő benső erkölcsi világának meg van a maga lételeme, amely felemelheti az embert, egy öntudatot tölthet ki, amelyben azt lehet beírni, ez egy ember. Az ember életét be kell állítani a mélységbe, a magasságba, egy felsőbbnek, az istennek besugárzásába, s ekkor kifejlődik a teljes, egész harmonikus ember. Én egész, teljes, erős, lelkes érző, meleg ember leszek, ha ezt követem, s az erkölcsiséget, etikámat átítatom az isten valóságával és kapcsolatot teremtek köztem és közöttte, nem absztrakt hitet, hanem eleven érzést. A legfőbb dolog a világban a nemes emberélet; amely irányzat ezt hirdeti, annak zászlója diadalra vezet. A mi keresztény vallásos belső világunkban meg vannak azok az elemek, amelyek egy ilyen existenciának kifejlésére alkalmasak. Ezek pontokba összefoglalva a következők:

Eleven öntudat az első kellék. Ha egész ember akarok lenni, nagy öntudatnak kell bennem lenni, érezni, hogy az istennel kapcsolatban vagyok. A test barázda, ebben vannak isteni magvak, s ezt hívjuk öntudatnak, léleknek. Nem az élet ad az embernek értéket, de az ember ad a világnak. A lapos, küzdelmes életbe a nagy gondolatok eleven energiáját kell belevegyíteni.

A bizonyosságnak az érzete a második kellék. Mikor az ember bizonytalan, akkor gyöngye, erőtlenség, csak ha bizonyosság van benne, akkor lehet az ember erős. Ha az élet konfliktusait, küzdelmeit nézi, s bizonytalanság vesz az emberen erőt, ez az erkölcs halálát jelenti; az embernek egy kitűzött célnak, iránynak megfelelőleg kell élnie. Az embernek egyensúly kell az életében, mert máskülönben diszharmonia, ellentmondás támad benne. Krisztus azt mondta: Én vagyok a világ világossága, aki követ engem, nem jár sötétségben. Ez az eszme kell, hogy vezessen bennünket.

Aki jó akar lenni, annak nemcsak ismernie kell a jót, hanem akarnia is. Az értés az ismeret az egészen más, mint az akarás, az akarat. Hogy valaki akarjon valamit, ahhoz inspiráció lelkesültség szükséges. S ez úgy lehetséges, ha az istennel összeköttetésben állok.

Nem lehet megalkotni a tisztult, szép világot, a morálist, pusztán emberi akaratból, meg kell azt fejleszteni a szerető isten akaratával.

Egy erős morálishoz főleg szeretet kell. Az élet kötelei nem képesek a szenvedélyek kerekeit megkötni, egy kötélekkel képes csak az ember erre, ha a szíve, a szeretete köti meg. Az igazi morális ebből az önként sarjadzó készségből, a szeretetből fakad. Nekünk a mi moralisunkban a krisztusi, önzetlen, áldozatos szeretetet kell beleolvasztanunk. Csak úgy tudom a szeretet bázisán a morálist felépíteni, ha az isteni azonosságot, közösséget vallom. Az azonosság az istennel a szeretetet úgy kifakasztja az emberből, mint a legtermészetesebb érzést. Amikor az isten akaratát szeretettel, teljes odaadással teljesítjük, akkor a legteljesebb erkölcsiség atmoszférájára jutunk. Az ilyen élet az igazi, eszerint kell élni minden embernek.

A beszéd elmondása után Szathmáry Gyula nyug. alispán egyszerű meleg keresetlen szavakkal hálás köszönetet mondott a püspöknek apostoli tanításáért.

Prohászka Ottokár dr. megköszönte a spontán megnyilatkozó ovációt; az apostol öröme, ugymond, abban telik, ha az ő hangja visszhangot kelt nem a pusztában, de az emberi szívekben.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Államtitkár ur. vigjáték. Fenyvesi Emil vendég szereplésével. (C. bérlet.)
Csütörtök: Muzsikussleány, operett. Küry Klára vendég szereplésével. (A. bérlet.)
Péntek: Erdészleány, operett. Küry Klára vendég szereplésével. (B. bérlet.)
Szombat: Trenk báró, operett. Küry Klára vendég szereplésével. (C. bérlet.)

* Fenyvesi Emil vendégjátéka. A vendégjáró művészeket rendszeresen parádés szerepeikben léptetik fel a vidéki direktorok. Parádés szerepeknek tartjuk azokat, melyekben a művész legnagyobb sikereit aratta és amelyekben a legszivebben játszik. Fenyvesi Emilnél nehéz lenne megállapítani, hogy van-e egyáltalán parádés szerepe? Amit játszik, az tökéletes, átgondolt, kiformált művészi munka, tehát szívesen megjátszott szerep. Nem parádéz, hanem mindig belső tartalomra törekszik. Bródy Tanitónőjében Nagy István szerepét lehet parádésan megjátszani, de emberileg alakítva mégis igazabb, szebb és tökéletesebb. Fenyvesi Nagy Istvánja ember. A paraszt nábob minden jellemvonása megvan ebben a fényesen megkonstruált alakításban. Nem játék ez, hanem individualizálás, tehát a legszebb, leghatásosabb színpadi munka, amit gyönyörködve élvezünk és a legmagasabbra taksálunk. Emlékezetes estét szerzett Fenyvesi ennek az alakításnak bemutatásával és a közönség ovációi méltó elismerésként jutottak ki a kiváló művésznek. A tanító szerepében Novák Irén ragyogó tehetségében gyönyörködtünk. Keszler, Benkőné, Várnay, Delli érdemlenek még sok dicséretet. H. G.

* Küry Klára vendég szereplése. A legnagyobb magyar operett-primadonna, Küry Klára, akinek neve a sikert, az ünnepeket, a pajzán jókedvet és a kedves, finom, könnyed operett diadalát jelenti, csütörtökön kezdi meg négy estére tervezett vendég szereplését. Három olyan szerepében lép fel az ünnepektől diva, amelyekben még nem látta az aradi közönség. Csütörtökön a Muzsikussleány címszerepét, pénteken az Erdészleány címszerepét, szombaton a Trenk báró grófnőjét játssza. Küry Klára vasárnap este pedig az Ingenyélők-ben lép fel.

Mind a négy előadás bérletben megy. A művésznő szerdán este érkezik Aradra s maár a csütörtöki próbákra részt vesz.

* Olasz operett magyar alakokkal. Az olasz zeneszerzők nem igen kultiválták eddig az operettirodalmat, de amióta náluk is diadalt és sok lírát hozott Lehárnak a Vig özvegy, rákaptak a népszerűvé vált zeneműfajra. Turinban színre került legutóbb a Hasis című operett, melynek zenéjét Delli, Ponti szövegét Colantuoni írta. Minket magyarokat annyiban köt különösebb érdek az új operetthez, hogy annak alakjai magyarok s cselekménye is Magyarországon folyik le. A főalak Kápolnay Béla fiatal zászlóskatona s a nővére Milena. Az első olasz operett minden tekintetben pompásan sikerült s a turini közönség óriási tesszéssel fogadta. A jövő színi évadban minden valószínűség szerint a budapesti közönségnek is módjában lesz élvezni Delli Ponti művét.

* Ijjász-Jáczi Gyula tárlatát, amely Weisz Leó szalonjában nyílt meg, ma már tömegesen látogatták a műbarátok s első intrádára több kép kelt el, s többre alkudoznak. Montag két képet vásárolt: Reggel a kikötőben és Fehér galambok. A tárlat iránt szép érdeklődés mutatkozik. 6951

* Fenyvesi Emil az Államtitkár urban. Holnap lép fel utoljára az aradi színházban Fenyvesi Emil, a Vigszínház kiváló művésze, aki művészi játékával két estén át gyönyörködtette az aradi közönséget. A vendégművész a francia vigjátékirodalom egyik gyöngyében. Bisson világhírre szert tett vigjátékában, az Államtitkár urban bucsuzik el az aradi közönségtől. Régi, híres szerepe az Államtitkár ur Fenyvesi Emilnek. Forró, meleg, igaz sikerek emléke fűződik ehhez a szerephez, amelynek szépségeit, finomságait, elbájoló humorát és eleganciáját Fenyvesi Emilen kívül egyetlen magyar színész sem hozza ki. A címszerepet játszó vendég mellett a főszerepeket Novák Irén, Heppesné, Follinuszné, Benkőné, Várnay, Delli, Beregi, Kulcsár és Vass játsszák.

* Utánam! Ez a címe annak a szenzációs színműnek, amelynek szerzője Henry Bernstein, a Tolvaj és Baccarat világhírű írója. A Párisban sok tüntetésre okot adó darab a budapesti Vigszínházban óriási siker mellett került színre. A Bernstein-darabot hétfőn mutatja be az aradi társulat.

* Opera-album a címe annak a nagyszerű diszes kötetnek, amely negyvenkét poutpou-rét foglal magában, valameányi könnyű modorban letéve. Az albumban többek között Carmen, Bűvös vadász, Säkkingeni trombitást, Proféta, Don Jouan, Varázs fuvola, Norma és még számos elsőrendű mű foglal helyet. A nélkülözhetetlen album Weisz Leonál kapható 5 koronáért. 6951

* Kina és Japán. A mindig érdekes és mindig aktuális két birodalomról írt vonzó és tanulságos darabot Lenk Frigyes szegedi honvédhadnagy, saját tapasztalatai nyomán, eredeti felvételekkel illusztrálva, mondja el Lenk Frigyes a menyei birodalom és a szomszédos Nap országának minden érdekességét. Mintha egy kényelmes potemkinban ülve, utaznánk be a két országot és saját szemünkkel látnók a sok ezer látnivalót, annyira közvetlen és szemléltető Lenk darabja. A tanulságos jelleg mellett egy percre sem válik unalmassá. A darab előadása, mely este 8 órakor kezdődik, annyira leköti a hallgatót, hogy észrevétlenül mulik el az a két és fél óra, ameddig az előadás tart. Az előadás személyesen is jelen lesz a szerző, aki ezzel a darabjával értékes nevet szerzett magának az Uránia irodalom terén. Délután hat órakor pompás mozgófénykép műsor fogja szórakoztatni a közönséget. 175

* A balekfogók utoljára. Az Apolló-színház műsorán tartott nagyszabású slágerét: A balekfogókat szerdán mutatja be utoljára. A nagykoncepciójú munka méltó érdeklődést keltett

Aradon is a közönség az Apolló-színház nézőterét kivétel nélkül, minden előadásra zsúfolásig megtöltötte. Erthető a közönségnek ez a fokozott érdeklődése, mert a balekfogóknál mélyebb cselekményű s izgalmasabb mozgóképet még keveset produkált a kinematográfia. A balekfogók cselekménye elviszi a nézőt a társadalom élődijeinek bűnös fészkeibe, ahol a perditákat és ezeknek a kitarított barátaiknak munkáit látjuk. A balekfogók szerzője meztelen realizmussal világít bele a züllött világába. Tekintettel a kép realisabb jeleneteire, ezen előadást csak felnőttek nézhetik végig. Csütörtökön érdekfeszítő új műsort mutat be az Apolló. 177

HIREK.

— Az időjárás. Tulnyomóan száraz idő várható lényegtelen hőváltozással. — Sürgönyprognózis: Enyhe, elvélve csapadék. 18-2.

— A király Budapesten. Fővárosi tudósítónk jelenti: A király állapota teljesen kielégítő és semmi akadályja sincs annak, hogy május 2-án Budapestre jöjjön. A mostani megállapodás szerint a király 2-án délután 2 óra 45 perckor indul Bécsből külön vonattal és 6 óra 45 perckor érkezik Budapestre Paar gróf és Bolfras báró kíséretében. A felség most hosszabb ideig fog Budapesten tartózkodni és Gödöllőt is meglátogatja. Május 7-én érkezik Budapestre Péter szerb király, akit királyunk a vasutnál hivatalosan fogad. A szerb király érkezésének napján udvari ebéd lesz, másnap diszebedet ad a felség s ugyanezen a napon József főherceg dezsónét ad Péter király tiszteletére. A szerb király május 9-én utazik el Budapestről.

— A Ferenc József-rend lovagjai. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, Szentpályi Gyula nyugalmazott pénzügyi felügyelőnek, sok évi buzgó és sikeres szolgálata elismerésül: Harsányi Kálmánnak, a budapesti IX. ker. állampénztár főnökének, állandó nyugalomba helyezése alkalmával, a pénztári szolgálat terén sok éven át kifejtett hű, szakavatott és buzgó szolgálata elismerésül és végül Heyduck Gyulának, a központi állampénztár főellenőrének, állandó nyugalomba helyezése alkalmával, a pénztári szolgálat terén sok éven át kifejtett hű, szakavatott és buzgó működése elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— Uj magyar nemesek. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Scharicz György vezérkari ezredesnek és törvényes utódainak különös kegyelemből és kivételesen, a magyar nemességet Rényi előnévvel, továbbá Holtzer Tivadar, Holtzer Emil és Holtzer Aladárnak, a Holtzer S. és fiai szegedi nagykereskedő-cég tulajdonosainak, valamint törvényes utódainak, a közgazdaság terén szerzett érdemeik elismerésül, a magyar nemességet Bástyai előnévvel adományozta.

— Csernoch János érsek köszönete. Arad város törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén, Múlek Lajos dr. indítványára elhatározta, hogy a kalocsa-váci érseki székhöz emelt Csernoch Jánost üdvözli és erről az érseket táviratilag értesíti. Az érsek ma a következőképp válaszolt a város közönségének:

Arad szab. kir. város nemes közönségének Arad. Arad szab. kir. város tekintetes törvényhatóságibizottságának ez évi április 10 én tartott havi közgyűlésén 8269. szám alatt kelt üdvözlét hálás köszönettel fogadom és teljes szívvelésséggel viszonzom. Midőn az Arad város közönsége részéről a bérálás szentségének kiosztása alkalmából, valamint egyébkor egyházunk ügyei iránt való hajlandóságáért köszönetet mondok, az Arad város nemes közönségének kegyurasága alá tartozó egyházat továbbra is teljes bizalommal a nemes közönség kegyuri pártfogásába ajánlom s arra kérem a jó Istent,

hogy Arad városának minden lakóját minden ideig való és földi áldással megáldja. Fogadja a nemes közönség őszinte tiszteletem nyilvánulását. Csernoch János.

— Az új lovashadosztályparancsnok Aradon. Kirchbach báró altábornagy távozásával a király Gayer báró vezérőrnagyot nevezte ki a temesvári lovashadosztály parancsnokává. Gayer báró ma először jött el Aradra, hogy a parancsnoksága alá tartozó lovascsapatokat megismerje. Ma este a lovastisztek társaságában vacsorázott a Fehér Kereszt éttermében. A parancsnok a délután folyamán szemlét tartott a ma befejeződött lovas tisztlovasgló tanfolyam tagjai fölött is.

— A gáji orvosi állás betöltésére vonatkozólag lapunk mai számában jelenik meg a Varjassy Lajos polgármester által közzétett pályázati hirdetmény. Az állás betöltésére a májusi közgyűlésen kerül sor. Az elhunyt Mészáros Gábor dr. helyetteseként Stauber Andor dr. működik a kerületben, aki mint a munkáspénztárnak Gáj kerületére megválasztott orvosa, egyébként végleg letelepedett Gájban.

— Hivatali eskü. Dálnoki Nagy Lajos alispán tegnap vette ki a két új kórházi alorvostól. Birkenhauer Mihály dr. és Palágyi Jenő dr.-tól a hivatali esküt.

— Házasság. Ripp Aladár Budapestről e hó 25-én kötött házasságot Kohn Ilonka urleánnyal, özv. Kohn Lázárné leányával.

— Az Aradmegyei Takarékpénztár tökeemelése című mai cikkünkre vonatkozóan a pénztár vezetésére arra kérte szerkesztőségünket, hogy a tökeemelési hírt demontáljuk. E kérelemnek készséggel adunk helyet.

— A cinkotai kéjgyilkos nyomában. Mint már jelentettük a főváros közelében, Cinkota és Mátyásföld között, a Főth felé vezető országút mellett a szántóföldön tegnap délelőtt egy Banyovits Mihály nevű parasztfiu egy borzasztóan megcsenkitett női hullát látott. Nyomban a csendőrséghez sietett, ahol jelentette az esetet. A csendőrség őrsparancsnoka nyomban a helyszínére ment, ahol vérbefagyva találta a nő tetemét. A hasán és altestén több mély szúrás volt, mellét a gyilkos teljesen levágta, nyaka és feje pedig annyira össze voltak esonkítva, hogy a fej egyáltalában fölismertethetlenné vált. A bűneset kiderítésére a cinkotai csendőrség nem hitte magát elég erősnek és ezért a késő éjjeli órákban a budapesti főkapitánysághoz fordult egy táviratban. A detektívek megállapították, hogy kéjgyilkosság történt, de a személyazonosságát hiába kutatták, senki Cinkotán a nőt nem ismerte, egyetlen nyom egy a köteténybe varrott E. D. monogram volt. Két tanu: Gyenes Mihály vasuti pályafelügyelő és Garabi Ferenc gázgyári őr láttak vasárnap délután a hulla föltalálásának a környékén egy vöröshaju munkás társaságában a nőt. A munkás: Berse Giovanni olasz mozaikrakó, ma már ott van a cinkotai csendőrség börtönében. A torzonborz haju ember tagad és állhatatosan azt hangoztatja, hogy a vasárnapi napot munkában töltötte. Ma reggel Cinkotáról a nyomozó csendőrök Berse Giovanni munkással együtt a környéket járják be, ahol a munkásokat, munkásasszonyokat kérdezik, vajjon látták-e ezt az embert egy nő társaságában vasárnap. Egyelőre csak Weisz Adolf korcsmáros vallotta, hogy Berse vasárnap nála volt két izben is. A detektívek ma elvitték Bersnet a hulla elé, majd a helyszínére. A rémesen megcsenkitett halott megpillantása szörnyű hatással volt a gyanúsítottára, de azért nem vallott. Majd házkutatást tartottak a lakásán, hogy esetleg véres ruháit megtalálják, de eredmény

nem volt. A vádlott szép szál, erőteljes férfi, tehát feltehető, hogy tetszett a nőnek, akivel együtt volt. Ez az asszony mintegy huszonöt éves, egészséges asszony volt, de hogy kicsoda, arról fogalma sincs a nyomozóknak.

— Egy mérnök halála balesete. Szombathelyről jelentik: Most szerelik föl villamos készülékekkel Széchenyi Rezső gróf gyöngyospataki palotáját. A munkálatokat Volks Artur mérnök vezette, aki az uradalmi gépházban foglalatostkodott. A transzmissziós kerékre szíjat akart föltenni és a mozgó kereket nem állította meg. A szíj elkapta a mérnököt, aki a kerekek közé került és azok teljesen összemorzsoolták testét. Amikor felesége megtudta a szerencsétlenséget, eszméletlenül összeroskadt és most súlyos beteg.

— Áthelyezések. A m. kir. igazságügy-miniszter Rosenfeld Armin szabadkai kir. törvényszéki és Hoffmann József battonyai kir. járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— Repülőnap Aradon. Mint értesülünk Werchalovszky Kálmán budapesti aviatikus május hetedikén repülőgépen produkálni akarja magát Aradon. A városi tanácstól a löversenyter átengedését kéri mutatványai számára, a tanács kétségtelenül át is engedi a teret.

— Halálozás. Marleu Miklós nyugalmazott postafőtiszt, a Victoria takaré- és hitelintézet felügyelőbizottsági tagja, ma Aradon meghalt.

— Rejtélyes haláleset. A borosjenői csendőrség ma jelentést tett az aradi ügyészségnek, hogy a borosjenői kórházban rejtélyes körülmények között meghalt Kiss Erzsébet cselédleány. A hír vétele után Domokos László vizsgálóbíró, Eckensberger Károly kir. ügyész és a két törvényszéki orvos kiutazott a helyszínére, ahol felboncolták a tizenhét éves parasztleányt. A boncolás a fosztormérgezés gyanúját tüntette fel, miért is a belső részeket felküldték Felletár vegyészhez. A leány három nap előtt került a kórházba, ahol először azt hitték, hogy hashártyagyulladás van. Tegnap azonban megjelent a leány nővére a kórházban és elmesélte, hogy Kiss Erzsébet már husvét hétfője óta gyötrődik és élénk gyomorfájásról panaszkodott. Kiss Annus rejtélyes történetet mesélt el nővére betegségéről. Ezek szerint egy cselédleány husvét hétfőjén elcsalta volna Kiss Erzsit egy borosjenői házba, ahol egy bognárlegény lakik a kedvesével. A leánnyal itt bort itattak meg, amelytől azonnal rosszul lett és kénytelen volt ágyba feküdni. Neki az a gyanuja, hogy a nővérét a bognárlegény kedvese mérgezte meg, aki féltékeny volt a viruló szépségű leányra. A nyomozás erélyesen folyik, de bizonyosat eddig még nem lehetett megállapítani.

— Megmarta a vesztet eb. Temesvárról jelentik: Súlyos baleset érte szombaton este nemes Alpenheim Márk vezérkarhoz beosztott főhadnagyot. Kutyája megharapta és másnapkonstatálták az eben, hogy vesztet. A főhadnagy erre rögtön felutazott a Pasteur-intézetbe, hogy ott gyógykezeltesse magát.

— Nincs kolera Bálványoson. Budapestről jelentik: A belügyminiszterhez érkezett jelentés szerint a zemplémmegyei Bálványos községben történt kolera gyanús megbetegedés dolgában úgy a boncolás, mint a bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy koleráról szó sincs.

— Fürdőmegnyitás. Április 30-án megnyílik Szeged mellett Kamaráserdőfürdő, amelyet a „Tisztviselő Ujság” rendezett be s a fürdő tisztviselői érdekében létesült. A fürdőben állandó zenekar lesz, este pedig tűzijátékok szórakoztatják a közönséget.

— Elgázolta az iparvasut. Brassóból jelentik: Alsó-Rákoson tegnap három munkásasszony kocsin Kissebes felé igyekezett. Kissebes előtt a gránitkőbánya egyik sínparján áthaladva szembetalálkozott egy kővel megrakott vaggonnal, amely a szekeret felborította. Az asszonyok ráestek a kőre és halálos zúzódásokat szenvedtek.

— Kitüntetett életmentők. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Frisztján*. Koszta torontálszigeti lakosnak, továbbá *Sacher József* löcsi önkéntes tűzoltónak egy emberéletnek saját élete veszélyeztetésével véghez vitt megmentése alkalmával tanusított bátor magatartásuk elismeréséül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Automobil kölcsönző vállalat. Ismét új, tipikus nagyvárosi vállalat létesült Aradon. *Horovitz Gusztáv* kollégánk és *Groszman Alfréd* dr. ügyvéd egy automobil-kölcsönző vállalatot létesítettek, amelyik már csütörtökön meg is kezdi működését. Az automobil kölcsönző vállalat telefonhívásra, szóbeli vagy írásbeli megrendelésre bárhova elküldi elegáns kiállítású automobiljait és elsőrangú sofőrök vezetésével mellett beszájtja azokat a közönség rendelkezésére. A kifogástalan eleganciájú kocsikat az aradi *Westinghouse*-gyár készítette, a karruzériákat pedig a *Weitzer* vaggongyár. Az automobil kölcsönző vállalat igen mérsékelt árban számítja a kocsik kölcsönzését, úgy a városi forgalomban, mint pedig vidéki turákra. Automobilokat telefonon a *Messenger boy* vállalatnál, telefon szám 816 lehet rendelni. 1885

— Rabló áldetektív. Gyuláról írják: Tegnap délután egy ismeretlen fia'alembert állított be a *Gábor* Mihály békésborosgyáni tanyai lakos portájára. Az idegen ifjú *Hagymási János* nagyváradi detektívnek nevezve magát előadta, hogy a napokban feljelentés érkezett a váradi rendőrséghez egy nagystíliú pénzlopás ügyében, amelynek szálai a békési borosgyáni tanyáig vezetnek, ennél fogva őt felettes hatósága azal a feladattal bízta meg, hogy leutazzon, itt a helyszínén a további nyomozásokat belátása szerint vezesse. E felvilágosítás után menten hozzá is látott „feladat”-ához. Bátor fellépése annyira meglepte a fiatal gazdát, hogy szinte meg maga is segíteni akart a törvény emberének a házkutatásban. Élete párja, az éles szemű fiatal menyecske azonban azonnal gyanút fogott s a kutatást megelőzőleg igazolásra szólította fel a „detektív” ur-at, majd kötekedve azt a kérdést intézte hozzá, hogy mitévő lenne, ha a tettesekre csakugyan rájönne, s ezek megtámadnák? A „detektív ur” azonban nem maradt adós a felelettel. Hideg vérrrel a zsebébe nyúlt s innen egy rozsdás forgópiszolyt vett elő s a rémüldöző menyecske mellének szögezve kedélyesen jelenté ki, hogy a merénylőket minden teketória nélkül *Pilátushoz* küldené vacsorára. Igazolni azonban nem tudta magát. De erre a vastag tréfára már a gazda is visszanyerte hidegvérét s erélyes hangon adta tudtára az idegének, hogy igazolás előtt csak a helybeli hatóság közreműködésével engedi meg a nyomozást. Az idegen ez ellenállásra kijelentette, hogy az erőszaknak enged ugyan, eltávozik, de rövidesen harmadmagával — két községi rendőr kíséretében — tér vissza. Alig távozott azonban el, a fiatal pár, mintegy 600 korona háznál levő pénzük biztosítandó, tanácsosnak vélták, ha alkalmasabb helyre rejtik el, nehogy ha valami fortélyal visszatér a szélhámos, csakugyan a kezei közé kerüljön. Tervüket megvalósítandó a gazda ki is vette a ládafiából a summácskát, hogy az ágy szalmazsákjába rejtse, amidőn váradanul lövés dördült el az udvaron s egyszersmind az ablak táblái csörömpölve hullottak a szobába s csak a véletlen mentette meg a pénze elrejtésén foglalatoskodó gazdát, hogy a golyó célját tévesztette. Nagy félelem fogta el erre a fiatalokat s a gazda talán maga sem tudta, hogy mit cselekszik, menten abba hagyta a pénzmentési műveletet s az ágy mögül egy hatalmas husángot ragadva fel, az udvarra rohant. Szerencséjére kutyája megelőzte szándékában, el-

riasztotta a veszedelmes szélhámost. A megrettent ember erre azonnal befutotta a szomszédokat, akiknek őrizetere bizva tanyáit, a városba sietett s a csendőrségen jelentést tett az esetről. A hatóság értesülve a történetkről, mindjárt utána vetette magát a kalandornak, akit már másnap délután 4 órakerült sikerült kézrekeríteni, amidőn kiderült, hogy az ismeretlen nem más, mint *Kertész Imre* békési földműves, ki a *Gábor* gazdánál való fellépése előtt néhány perccel már *Diószegi Istvánnal* is próbálkozott detektív szerepével, megsejtve nála a földje eladásával, ládafiába került 1600 koronát. Innen azonban, tekintettel arra, hogy két kemény férfi ellenkezésével is találkozott, hamarosan eltávozott. A vizsgálat során kiderült, hogy már e hó 1-én is gyilkossági kísérletet követett el s apósa *Tóth Bálint* soványhíti uradalmi csász is csak hatalmas kutyája éberségének köszönhetette, hogy egész háza népével együtt megmenekülhetett a halálos veszedelemből. A kalandor kihallgatása során vallo: Beismerte az ellene felsorolt vádakokat s végül kijelentette, hogy mindezeket azért követte el, mert atyja kitagadta, neje pedig elhagyta, így megunva életét adta fejét e veszedelmes dolgokra. Az elvetemült ember a gyulai kir. ügyészségnek adatott át.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 24-én a következő születéseket, halálozásokat jelentettek be és házasságot kötöttek: Született: Erdélyi István napszámossal Magdolna nevű leánya. Kaupert Ferenc asztalosnak József nevű fia. Klinko István napszámossal Katalin nevű leánya. Grosz Abraham bádognak József nevű fia. Konrád János asztalosnak Róza nevű leánya. Botos András gépésznek Béla nevű fia. Szántó József napszámossal Róza nevű leánya. Herczeg Simon Ferenc napszámossal Julianna nevű leánya. Jilek Ferenc cipésznek Mária nevű leánya. Bakos Mihály fékezőnek Julia nevű leánya. Pospischel Imre asztalosnak Béla nevű fia. Bangár János fékezőnek József nevű fia. Krisán Lajos kertésznek Erzsébet nevű leánya. Halasi Pál jószágigazgatósági szántósnak Gizella nevű leánya. Pap Sándor fékezőnek Margit nevű leánya. Kulcsár N. szobainasnak Sándor nevű fia. Meghalt: Özv. Krécz Miklósné 55 éves napszámossal. Kovács Silvia 7 hónapos leány. Sorgenfeld Károly 60 éves kéményseprő. Erku János 38 éves cipész. Göncz Józsefné 27 éves bádognak neje. Takács Benő 61 éves magánzó. Modruk Anna 32 éves hajadon. Özv. Sibota Raimundné 70 éves magánzó. Walingner József ujaradi vendéglős neje Weil Mariska. Házasságot kötött: Kiss János mészáros Barta Máriaival. Ardelean János városi hivatalnok Stefu Ilonával. Bukra István napszámossal Horváth Gertruddal. Fejér József máv. mozdonyvezető Deheleán Herminával. — Született e hó 25-én: Bugár György bérkocsinak Aurél nevű fia. Tomalik András fékezőnek Béla nevű fia. Zsiva Simon mázolonak Mária nevű leánya. Meghalt: Matausch Jánosné 48 éves asztalos neje. Lukucza Jánosné 70 éves napszámossal. Özv. Ehregruber Imréné 75 éves napszámossal. Grünwald Magdolna 3 és fél hónapos leány. Molitorisz Mária 50 éves főzőnő.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér; Vojtek és Weisznál. 1450

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Petíció a Kurián. *Budapestről* jelentik: A Kuria II. választási tanácsa ma a magyarigeni kerületben megválasztott *Szász Pál* munkapárti képviselő mandátuma ellen benyújtott petícióval foglalkozott. A petíciót néhány hét előtt a Kuria alaki okokból visszautasította, most újra beterjesztették. A petíciót a kisebbségben maradt *Vajda Sándor* nemzetiségi jelölt hívei nyújtották be. A tárgyalást holnap folytatják.

§ Az aradi jogászygyűlés. Április 30-án országos esemény színhelye lesz Arad. A magyar jogtudomány vezérei, zászlóvivői érkeznek a városba, hogy a Jogászegyesület évi közgyűlésének keretében, a közvetlen érintkezés útján is, megismerjék a vidéken élő jogász nemzedéket és így annak erejét, tudását az ország hasznára, munkára serkentsék, ambícióját meg-

aeelőzzák. Az ünnepies alkalommal az aradi rendezőség minél kellemesebbé és szebbé akarja tenni az Aradra rándulók itt tartózkodását és eme cél elérését nemcsak a már ismert program, hanem annak megvalósításában résztvevő előkelő közönség is biztosítja. A rendezésnél eddig a következők jelezték érkezésüket:

Nagy Ferenc ny. államtitkár, Zsitvay Leó kuriai tanácselnök, Zsitvay Tibor, Pongrácz Jenő koronaügyész, Baumgarten Izidor dr., Stipl Károly, Kuchler Gyula dr. koronaügyész helyettesek, Baumgarten Károly dr. kuriai bíró és leánya, Baumgarten Nándor dr. egyetemi magántanár, Vaikó Pál kuriai bíró, Reichard Zsigmond dr. kir. táblabíró, Perjessy Mihály dr. kir. táblabíró, Szentkereszty Zsigmond báró. Kray István, Laszy József kir. táblai elnökök, Traiber Vince kir. főügyész, Neumann Rafael dr. ügyvéd és neje, Nagy Dezső dr. ügyvéd és neje, Gyomai Zsigmond dr. ügyvéd és neje, Lengyel Aurél dr. járásbíró, Oppler Emil dr. ügyvéd, Lányi Márton dr. táblai tanácsjegyző, Engel Zsigmond dr., Ödöni Miksa dr., Lugmayer József dr., Nemere Béla dr., Dési Géza dr. ügyvédek, Meszlény Arthur dr. törvényszéki bíró, Basch Loránt dr. ügyvéd, Králik Dani dr. kincstári ügyész, Wolf Vilmos dr., Edvi Illés Károly és neje, Baracs Marsell dr., Szilágyi Artúr Károly dr., Pollak Illés ügyvédek, Kramolin Ernő dr. járásbíró, Bálint József dr. és neje, Kelemen Frigyes Ottó dr. ügyvédek, Révay Bódog dr. járásbíró, Strasser Albert dr. tvszéki jegyző, Klug Emil dr., Berényi Armin dr. ügyvédek, Kocsán János járásbíró, Martos József dr. ügyvéd.

§ Zsigmondy Anna tolvaja. *Zsigmondy Anna* legutóbbi aradi vendégszereplése alkalmával *Herter Jenő* pincér ellopta a művész arany cigarettatárcáját, amelyet a vendéglő asztalán felejtett. A törvényszék ma a pincért egy hónapi fogházbüntetésre ítélte.

§ A közjegyző bünei. *Szegedről* jelentik: Tegnap kezdte meg az újabb tárgyalását a törvényszék *Kern Lajos* volt szegedi kir. közjegyző sikkasztásából származó bünpörének. Ma kihallgatták *Löwy Ferenc* szabadkai bankigazgatót, aki a vádlott javára vallott. A mai tárgyaláson *Kern* előadta egész élettörténetét és előadását zokogással kísérte. Azt mondta, hogy nem tartja magát épelméjűnek, mert a dorozsmai nagy vasuti szerencsétlenség alkalmával egy láda a fejére zuhant és attól fogva abnormalis lett a gondolkozása. A bíróság csak május 5-én hoz ítéletet az ügyben. Valószínű, hogy *Kern* ügyeit harmadszor is tárgyalják, mert újabb följelentések érkeztek ellene.

§ Izsákné védője. E hó 29-ére tüzték ki a főtagyalást *Izsák Manóné* és leánya bűnügyében. Az ügyesség nem kevesebb, mint tizenhét rendbeli kerítés büntetével vádolja *Izsákné*-kat. *Izsák Manóné* ma megnevezte védőjét. Ez *Edvi-Ilés Károly* dr. lesz, az országosan ismert kitűnő kriminálista.

§ Amerika után. *Budapestről* jelentik tudósítónk: Mikor a bizonyítványgyárosok bünpöre megindult, a vádlottak egyike, *Száva József* polgári iskolai tanár Amerikába szökött. Hogy azóta letárgyalják az ügyet s a vádlottak a sok „vizsgaelőkészítő” nem valami nagy büntetést kapott, hazajött *Száva* és a törvény elé állt. A büne az volt, hogy *Kiss Kálmán* nevű vidéki vizsgázónak, akinek a vidéki volta miatt nem lett volna szabad *Budapest*-ben vizsgáznia, bizonyítványt szerzett arról, hogy a fővárosban lakik s aztán öt nap alatt levizgáztatta. *Kiss*nek a bizonyítvány megszerzése 360 koronájába került. A törvényszék, melynek *Szepessy* bíró volt az elnöke, *Száva Józsefet* közokirathamisítás vétségeért egy havi fogházbüntetésre ítélte.

Sunlight Szappan

A háziasszonyok szívét megörvendeztetli, mert a ruhának vakító fehérségű tisztaságot és kellemes illatot kölcsönöz. És mily játékos könnyű a mosás! A ruhát csak beszappanozzuk, egy ideig állni hagyjuk azután kimoszuk és felakasztjuk!

Nincs többé dörzsölés, nincs főzés és forrázás!

8, 16 és 30 filléres darabokban kapható.

258

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményovarnokának hivatalos árjegyzése.
Távirati tudósítás.
(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)
1910. Ápr. 25

Buzza (szokvány-minőség):			
75 kilogrammos	—	—	10.90—10.95
76	—	—	11.00—11.05
77	—	—	11.10—11.15
78	—	—	11.25—11.30
Buzza (Temesvári keresk. ár):			
75 kilogrammos	—	—	10.80—10.85
Rzsa	—	—	7.85—7.90
Arpa	—	—	7.65—7.70
Zab	—	—	8.50—8.60
Tengeri	—	—	8.60—8.70

Budapest-kőbányai sertőskereskedelem

— Apr. 25. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehés páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehés páronként 320 kilogrammon felül súlyban 169—170 fillérig; fiatal közép páronként 240—380 kilogrammig terjedő súlyban 180—183 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 164—168 fillérig.

Sertéselészék: Ápr. hó 21. napján volt kárlet 21518 darab, ápr. 22. napján felhajtott 863 darab, ápr. 23. napján elszállított 348 darab, április 24. napjára maradt készletben: 22502 darab.

A hízott sertés árait irányzata csendes.

Felelős szerkesztő
BOLGÁR LAJOS

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1911. április hó 26-án:

C) bérlet. C) bérlet

Fenyvessy Emil vendégfelleptével:

Az államtitkár úr.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Blsson.

SZEMÉLYEK:

De l'Maare	Fenyvessy E.	Pingouin	Kulcsár L.
Bouquet	Várnai Jenő.	Marioullé	Fullinusné
Lambertin	Dehli Lajos.	Gilberto	Harmath J.
Lardilac	Beregi S.	Susanne	Novák Irén
Bünel, szolga	Vass Jenő	Adél	Benkóné P.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Bárod Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán 1911. április 26.

1. Egy kinal pályaudvar. Természet után. — 2. Hős udvarló. Humoros. — 3. Seta egy csalogkocsiban. Látványosság. — 4. Keleti akrobaták. Variete szám. — 5. A rövidlátó férj. Vigjáték. — 6. Ünnepi körmenet Pekingben. Természet után. — 7. Egy kinal kivégzés. Látványosság. — 8. Utazás keleten. Természet után. — 9. Lelkiismeret. Dráma. — 10. A nép keresztény leánya. Dráma. — 11. Itó a kis japán koldus. Dráma. — 12. Utazás a XX. században. — 13. Olasz tájak. Látványosság. — 14. Varázsfuval. Dráma.

Előadások d. u. 6 órától kezdve este 8 óráig.

As előadások tartama 3 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

As előadásokon a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Este 8 órakor:
Kina és Japán.
Mérsékeltlen felemelt helyárakkal.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpada

Ma szerdán, 1911. április 26-án:

1. A természet csudái. Látványosság. — 2. Az anya szelleme. Dráma. — 3. A nagy gyerek. Komikus kép. — 4. Hajsza a genosztévő után. Elettép. — 5. A balesetgök. Színjáték a nagyvárosi élet fertőjéből. Újabb jelenetek a világvárosi bűnökéből. Hzer méteres kép. Két felvonás. — 6. Az ügyes vivó. Rendkívül kacagató. — 7. Szer fo-rás. Természetutáni kép. — 8. Rendnek muszáj lenni. Bohózat.

NYILTÉR.*

Dr. Vadász Ármánd

Ügyvéd

1838

irodáját május hó 1-étől Erzsébet-körut 33. számú saját házába

(kir. Törvényszékkel szemben)

helyezi át.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, ápr. 25.

Az elterjedt hírek szerint a vetések az utóbbi napokban sokat javultak. Hogy azonban további sikeres fejlődésük biztosítva legyen (különösen a bánátban és a bacsókában) esőre már nagy szükség lenne.

A gabonaüzlet irányzata határozatlan. Az áprilisi határidő üzletek teljes lebonyolítása után tisztább képet fogunk látni.

Eladásra került:

200 mm. buza	11.00—11.30
200 mm. tengeri	5.30—5.40
Zab	8.—
Arpa	7.80
Rezs	7.50

Az árak ötvenkilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 25

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv gyenge
7 ezer mm. 5 fillérral drágább.

As árak 50 kilónként számítva:

	Déli árlat	2 órai árlat
Buzza 1911. májusra	12.40—12.41	12.44—12.45
Buzza 1911. októberre	11.45—11.46	11.49—11.49
Rozsa 1911. októberre	9.08—9.09	9.15—9.16
Tengeri 1911. májusra	6.29—6.30	6.48—6.44
Zab 1911. októberre	7.75—7.76	7.79—7.80

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Apr. 25. —

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	111.20
Magyar koronajárdék 4%	—	—	91.25
Magyar koronajárdék 3 1/2%	—	—	80.50
Magy. földteherm. kötvény 4%	—	—	92.—
Magy. földteherm. kötvény 3%	—	—	84.—
Magyar nyereséysorozatgy kölcsön	—	—	224.—
Magyar és szegedi sorozatgy kölcsön	—	—	158.—
Csehszlovák járadék papírbán	—	—	92.80
Csehszlovák járadék eszétbe	—	—	98.25
Csehszlovák járadék aranyban	—	—	115.25
Csehszlovák koronajárdék 4%	—	—	42.65
1880. évi csehszlovák államsorozatgy	—	—	162.—
Csehszlovák-magyar bankrészvény	—	—	19.20
Magyar hitelbank-részvény	—	—	82.25
Csehszlovák hitelintézet részvény	—	—	64.—
Csehszlovák-magyar államvasuti részvény	—	—	759.—
30 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	19.—
Német birodalmi márka	—	—	117.27 1/2
London vista	—	—	239.82 1/2
Páris vista	—	—	24.75
30 márkás arany	—	—	28.47

Nyári gondozásra és megóvásra

elvállalok legjutányosabba nmindennemű szőrmeárak, városi bundák és téli ruhákat szavatosság mellett, tűz és lopás elleni biztosítással egybekötve.

1781

Kovács Géza

szücsmeister ARAD, Forray-
utca, Nádasdy-palota.

Tisztítsd csak Globus

Globus Fémisztítószert

St. Louis 1904 világkiállításon „Grand Prix”

Jobban tisztul, mint más fémisztítószerek.

Költözködők figyelmébe!

Világos világítási berendezéseket
csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek
mellett szerez és szállít 1799

KOCH DÁNIEL

világoscsillag és telefonberendezési vállalkozó
Arad, Deák Ferencz u. 42.

Üzletáthelyezés!

Értesítem a nagyérdemű kocsi tulajdonos
urakat és üzlejtelemeket, miszerint 15 év
óta József főherceg-ut II. sz. alatt levő

**kocsi-és kerékgyártó
üzletemet**

május 1-től Fejérvé-utca I. sz. alá, saját há-
zamba helyezem át. — A nagyérdemű kö-
zönség becses pártfogását a jövőben is
kérve, maradok kiváló tisztelettel:

Jalkócy Alajos

kocsi- és kerékgyártó
mester. 1805

Szöllőkötöző-fonal

karikás- és zöldhajtás kötéshez
eredeti minőségben a legju-
tányosabb árban kapható:

az Erdélyi- és Bácskai Iparáru
Raktár

Reich B. Károly Fia és Társa

cégnél 1484

Andrássy-tér 6. (Verbos-ház.)

Gőztégla gyár

Mikelaka.

Tulajdonos

Pollak Sándor

Iroda: Erzsébet-körút 37.

976 Telefon: 55—515.

Csődtömegeladási hirdetemény.

1. Ezennel közhírré teszem, hogy vb. Ábrahám A. Béla
várhelyi kereskedő csődtömegéhez tartozó a csődleltár 150—455,
745—1054, 1083, 1084, 1086—1144, 1162, 1145—1158,
1159—1161, 1067—1082, 1085—1088, 1182, 1183 tételek
alatt Várhelyen; 456—744 tétel alatt Kernyesden, összesen
6412 korona 52 fillér becsérték és 10.082 korona 56 fillér
beszerzési értékben felvett bolti áruk, üzleti felszerelések, kocsi,
lószerszámok stb. Továbbá:

2. A csődleltár 12—14., 17., 18., 20., 21., 24., 26., 28—30.,
32—36., 38., 41., 44., 45., 47—56., 59., 64., 66., 67., 70., 73.,
75., 76., 79—82., 84—89., 92., 95., 96., 99., 101., 104—121.,
123., 124., 126—143., 149., 1163—1170., 1172—1181 tétel
alatt foglalt 2585 korona 85 fillért kitevő követelések a dévai
kir. törvényszék mint csődbíróság engedélyével zárt ajánlati
verseny útján elfognak adatni.

3. Az árukra és követelésekre együttes, vagy külön-külön
ajánlat tehető. Az egy korona bélyeggel és az árukra 1000
korona, a követelésekre 500. korona bánatpénzzel ellátott zárt
írásbeli ajánlatok 1911. május hó 3-án d. u. 4 óráig alulírott
tömeggondnokhoz adandók át.

4. Az áruaktár, üzleti berendezés stb. a becsérték 3/4 ré-
szén alul eladatni nem fog.

5. Az ajánlatok feletti döntés 1911. május hó 4-én d. e. 9
órákor a dévai kir. törvényszéknél Seres Barna bíró, csődbiz-
tos közbenjöttével fog megejtetni, a hol is a zárt ajánlatot te-
vők között folytatható nyílt árverésen magasabb ajánlat is
tehető.

6. Az elfogadott ajánlat tevője köteles a csődtömeggond-
noktól vett értesítés után azonnal, de legkésőbb 1911. május
hó 5. napjának déli 12 órájáig bánatpénzét az ígért vételár
összegéig kiegészíteni és az árukat 1911. május 10-ig elvitetni
és a helyiséget 1911. évi május hó 15-ig tömeggondnoknak
átadni.

7. Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik és a 6.
pontban írt időben nem fizet, bánatpénzét a tömeg javára el-
veszti és veszélyére újabb árverés fog eszközöltetni.

8. A mennyiben a vevő a helyiségeket a 6. pontban jel-
zett időig át nem adná, joga van tömeggondnoknak a helyi-
ségeket vevő veszélyére kiűritetni és az árut és felszerelési
tárgyakat vevő költségére elraktározni.

9. A mennyiben megfelelő és elfogadható ajánlat nem
tétetnek, a tömeg újabb árverés, vagy más módon fog érté-
kesítettetni.

10. Tömeggondnok az áruk mennyiségéért és minőségé-

ért, valamint a követelések fennállásáért és behajthatóságáért
nem szavatol.

11. Érdeklődők a tömeggondnok előzetes értesítése mel-
lett az árukat megtekinthetik, a leltárt pedig akár a tömeg-
gondnoknál, akár a csődbiztosnál a hivatalos órák alatt be-
tekinthetik.

12. Az illetéket vevő fizeti azonnal ajánlata elfogadása
alkalmával.

13. Üzlethelyiség bére a tömeget május hó 15-ig terheli.

14. Azon ajánlat tevő, kinek ajánlata el nem fogadtatik,
bánatpénzét május hó 4-én az ajánlatok feletti döntés után
tömeggondnoknál azonnal átveheti, ha nincsen jelen, tömeg-
gondnok postán és költségére elküldi, mely esetben a cím-
zett nevére szóló postai feladó-vevény tömeggondnok részére
nyugtául szolgál.

15. Ajánlat tevők kötelesek ajánlatukban megjelölni, hogy
ezen feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik.
Hátszegen, 1911. évi május hó 24-én.

Dr. Vajna Farkas,

ügyvéd, csődtömeggondnok.

1876

Köztudomásu ma már,

hogy ruháinkat és fehérneműinket festés, tisztítás
és vasalás végett nem kell Budapestre vagy Bécsbe
küldeni, mert Aradon épp oly gyorsan és pon-
tosan készíti el a József főherceg-ut 9. szám
és Wesselényi-utca 35. szám alatt levő

**kelmefestő, vegytisztító és
fehérnemű gőzmosó intézet**

ahol minden e szakba vágó munkák elvégzése a figyel-
mes kiszolgálás mellett a legolcsóbb árért számítja-
tik. Különösen nagy gond fordítatik **strucotollak, csip-
kék** festésére és tisztítására. Szíves pártfogást ker-

Zsunkán Jenő.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan elvégeztetnek.

**NE FOGADJON EL
MÁ-A-ÁST!**

**CSAK ORIAS
FEDAK-
CIPOKREMET
30 FILLÉRERT**

1538

Apró hirdetések.

„Barna Bajusz!”

Csak látásból ismerem, neve ismeretlen. Remélem, ma 7 után bemutatkozik? H—a. 1813. Szászország Asszony. 1871

Kifutó fiú

vagy fiatal bolti szolga alkalmazást nyer Kerpel Izsó könyvkereskedésében. 1877

Egy 3 szobás nővari lakás

mellékkelhelyiségekkel május 1-től kiadó Bem-utca 1a. szám alatt. 1878

Egy szép függő-lámpa eladó

Perényi-utca 4. 1881

Máv. fűtőházhoz közelfekvő

Álmos-utcában 2 háztelek jutányos árban eladó Tudakozódhatni a waggongyárban, a kapusnál. 1874

Eladó Sarló-utca 13. sz. ház,

amelyben jóforgalmu szatőcsüzet van. Bővebbet ugyanott, a háztulajdonosnál. 1878

Háztelek

480 □-ösi, Belvárosban, szabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1872

Szoptatós özvegynek

őhajtók menni. Cimem: Vigyikán Róza, Kossuth-utca 59. sz. 1884

Vizsgalók

(elsőrendűek) százanként 95 fillérjével; vizsgai jutalomkönyvek nagy választékban kaphatók. Üzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden könyv és zenemű-újdonosságok raktáron. Vessék egész könyvtárakat legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyv és papírkereskedése. Aradon. 1451

Ügyesebb parádés kocsis

nőien, kerestetik urasághoz. Cim a kiadóhivatalban. 1793

Ajánlom

a nagyrédmű közönség szives figyelmébe mosó és vasaló intézetet, ugyszintén mindennemű tisztítást elvállalok. Arad, Deák Ferenc-utca 7. Szabó Bálintné. 1062

Kiadó

4 szoba, fürdő-szoba, összes mellékkelhelyiségekkel, villany-világítás-állatott, teljesen külön álló földi szintes lakás azonnal, vagy május hó 1-re. Ugyanott egy utcai bejárat, száraz világos műhely, vagy raktárhelyiség kiadó. Hasszinger-utca 5. sz. 939

Kiadó

két utcai szoba, konyha mellékkelhelyiségekkel, vízvezetékekkel elutazás miatt minden órában kiadó. Nagy Sándor-u. 5. sz. 1851

Ki venne nőül

19 éves polgárlányt, egyetlen gyermek 400 000 kor. vagyonnal? Azonkívül még sok száz vagyonos hölgy előjegyezve. Csakis azok jelentkezzenek, kiknél gyors házasság lehetséges. Schlesinger L., Berlin 18. 1398

Egy minden eselődleány,

esetleg bejárónő azonnal helyet talál. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jóforgalmu

vendéglő más vállalat miatt azonnal eladó. Bővebbet Tóth Pál vendéglősnél Boros Beni tér 28. 1768

Egy jóforgalmu

és 82 év óta fennálló vegyeskereskedés vidéken házzal átadó. — Cim a kiadóhivatalban. 1771

Kiadó

Teleky-utca 26. számú földszintes házban 2 utcai szoba külön bejárat. 1810

Megvételre keresek

vegyeskereskedésem részére használt de jó karban levő üzlet berendezést, az ár megjelölésével. Cim a kiadóhivatalban. 1820

Eladó

három 3 szobás és három 2 szobás lakásokból álló ház Flórián-u. 14a. Bővebbet ugyanott. 1270

Keresünk vételre

modern könyveket, egész könyvtárakat. Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Andrassy-tér 16. Monarch írógép. Képviseletből visszamaradt teljesen új 650 K helyett 500 korona. 555

Gyermektelen házasternpár

kerestetik, hol az asszony a lakás takarítását végezni lakásért és fizetés mellett. Kik szobalányi minőségben hosszabb ideig szolgáltak, előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Tiszta” jellegre kérünk. 1795

Értesítés.

Megnyitlik e hó 30-án

Lippa-füredi

vendéglő,

amely Lippához negyed órai távolságra van.

Lóvasuti közlekedés egész nap történik. Gondoskodva van kitűnő ételek és italokról, melyeknek árait a Lippa-Füredi fürdő igazgatósága szabta meg a legméréskeltebben. A nagyközönség szives pártfogását kéri

Propper és Krisán

bérlők. 1817

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban 1874

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az udvarban.)

Telefon 683. szám.

Fischer Armin

szobafestő és mázoló-mester
Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal szobafestő és mázólmunkákat legegyszerűbb kivitteltől legdiszesebbig, továbbá természetes fautánzatokat (föderozást) szines üvegekkel kirakott gipszfestést úgy helyben, mint vidéken. 101

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-paleta. 1845

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételre vagy más tárgyra átcsereztetnek TELEFON 438. TELEFON 438.

2025—1911. pm. sz.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál a Gáj külvárosban megürezedett jelenleg 2200 korona tőzsfizetéssel, 440 korona lakbérilletményel és 800 korona lótar-tási átalánnyal javadalmazott, a tárgyalás alatt álló, de még kormányhatósági jóváhagyást nem nem nyert fizetésrendezés keretében a IX. fizetési osztályba sorozott és külön 800 korona lótar-tási átalánnyal javadalmazott kerületi tisztii orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhivom azokat, kik ezen állást elnyerni őhajtják és az 1888. évi I. t. c. 9. §-ában, illetve az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ában megállapított képzettséggel bírnak, hogy pályázati kérvényeiket hozzám 1911. év május hó 6. napjának déli 12 órájáig annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező pályázati kérvények nem fogják figyelembe vettetni.

A tisztii orvosi állást Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága az 1911. év május hó 10-én

tartandó közgyűlésen választás utján tölti be és a megválasztandó köteles állását lehetőleg a választás után azonnal elfoglalni.

Aradon, 1911. év április hó 25.

Varjassy,
polgármester.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelen-gyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Uri leányok

fehérnemű varráshoz és himzéshez oktatásra fölvetetnek.

Költözködők

figyelmébe ajánljuk

Klein Testvérek

hatóságilag engedélyezett vizsgázott villany-, gáz- és vízvezeték berendezőket, hol mindennemű berendezések, átalakítások és javítások a legjobb és legolcsóbban készíttetnek, 1888

Hunyadi-u 1.

Telefon 707.

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Malrovits kőfaragó telephelyén.)

Képzett művész kivitelű figurális és dekoratív

szobrász munkákat

u. m.: portrékat természet és fénykép után, sírmlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, terakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legolcsóbb árt. 4407